

**МОНГОЛ УЛСЫН УУЛ УУРХАЙ,
ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ**

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг,
Нэгдсэн үндэстний гудамж 5/1, Засгийн газрын II байр,
Утас: 26-35-06, Факс: (976-11) 31-81-69,
<http://www.mmhi.gov.mn>

2018.03.30 № 02/864

танай _____-ны № _____-т

**МОНГОЛ УЛСЫН САЙД, ЗАСГИЙН
ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН
ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР ТАНАА**

Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн тухай хууль, Засгийн газрын 2017 оны 89 дүгээр тогтоолоор баталсан Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журмыг тус тус удирдлага болгон Засгийн газрын 2017 оны 20 дугаар тогтоолоор баталсан "Алт-2" үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хийсэн хяналт-шинжилгээ үнэлгээний танилцуулгыг хавсралтын хамт хүргүүлж байна.

Хөтөлбөрийн хэрэгжилт нь 2017 оны жилийн эцсийн байдлаар 76.59 хувьтай байна.

Хавсралт 2-хуудастай.

ДЭД САЙД

Д.ЗАГДЖАВ

08 0505

УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМНЫ
УДИРДЛАГЫН ЗӨВЛӨЛИЙН ХУРАЛДААНЫ
ТЭМДЭГЛЭЛЭЭС

2018 оны 03 сарын 29 өдөр

Дугаар 03

Улаанбаатар хот

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны Удирдлагын зөвлөлийн 2018 оны 03 дугаар сарын 29-ний өдрийн хуралдааны тэмдэглэлд:

ХЭЛЭЛЦСЭН НЬ:

1. Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны 2017 оны үйл ажиллагааны нэгдсэн тайлан
2. Салбарт хэрэгжиж буй төрөөс баримтлах бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтэд хийсэн үнэлгээний танилцуулга
3. Алт-2 Үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хийсэн үнэлгээний танилцуулга
4. Гадаадын зээл, буцалтгүй тусламжаар хэрэгжиж буй төслүүдийн хэрэгжилтэд хийсэн үнэлгээний танилцуулгыг тус тус Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газрын дарга Ц.Одхүү хийв.

ШИЙДВЭРЛЭСЭН НЬ:

Яамны 2017 оны үйл ажиллагааны нэгдсэн тайланг хавсралтын хамт, салбарт төрөөс баримтлах бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтэд хийсэн үнэлгээний тайлан, Үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хийсэн үнэлгээний тайлан, танилцуулгыг тус тус холбогдох журмын дагуу тогтоосон хугацаанд нь Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлэхээр шийдвэрлэв.

ТӨРИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН
ДАРГА

Г.НАНДИНЖАРГАЛ

**АЛТ 2 ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН ХЭРЭГЖИЛТЭНД ХИЙСЭН ХЯНАЛТ
ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАНИЛЦУУЛГА
/2017 оны жилийн эцсийн байдлаар/**

2018 оны 03 дугаар сарын 21-ний өдөр

Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн тухай хууль, Засгийн газрын 2017 оны 89 дүгээр тогтоолоор баталсан Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журмыг тус тус удирдлага болгон Засгийн газрын 2017 оны 20 дугаар тогтоолоор баталсан “Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтэнд хяналт-шинжилгээ үнэлгээ хийсэн.

Монгол Улсын Ерөнхий сайдын 2017 оны 17 дугаар захирамжаар Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд ахалсан орон тооны бус зөвлөл байгуулагдсан. Зөвлөлийн бүрэлдэхүүнд Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газар, Сангийн яам, Байгаль, орчин аялал, жуулчлалын яам, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны 6 төлөөлөл ажиллаж байна /хавсралт 2/.

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд, Сангийн сайд, Байгаль, орчин аялал, жуулчлалын сайд, Монгол банкны ерөнхийлөгчийн хамтарсан 2017.06.14-ний өдрийн А/66/202/А/174/А166 дугаартай тушаалаар “Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний ерөнхий төлөвлөгөөг баталсан /хавсралт 3/. Ерөнхий төлөвлөгөөнд тусгагдсан 49 үйл ажиллагааг төрийн байгууллага, төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгж зэрэг 38 гаруй хуулийн этгээд хэрэгжүүлнэ.

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам /46/, Ашигт малтмал, газрын тосны газар /46/, Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газар /19/, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам /18/, Сангийн яам /11/, Монгол банк /10/ зэрэг байгууллагууд 10-аас дээш 46 хүртэл үйл ажиллагааг толгойлон болон хамтран хэрэгжүүлнэ /хавсралт 4/.

Хөтөлбөр хэрэгжих хугацаанд хариуцан болон хамтран хэрэгжүүлэгч байгууллагууд нь 2017 онд 49, 2018 онд 49, 2019 онд 21, 2020 онд 20 үйл ажиллагааны хэрэгжилтийн биелэлтийг тайлагнагнахаар ерөнхий төлөвлөгөөнд тусгагдсан. Ашигт малтмал, газрын тосны газар /2017.11.08/, Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газар /2017.11.30/, Сангийн яам /2017.12.13/ буюу 3 байгууллага нь явцын тайлан, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны Хүнд үйлдвэрийн бодлогын газар /2018.01.17/, Уул уурхайн бодлогын газар /2018.01.18/, Геологийн бодлогын газар /2018.03.19/, Бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах газар /2018.03.20/, Дархан-Уул аймгийн Засаг даргын Тамгын газар /2018.02.07/ буюу 2 байгууллага 2017 оны жилийн эцсийн байдлаар хөтөлбөрийн биелэлтийг тайлагнасан.

“Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний ерөнхий төлөвлөгөөнд 49 үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхээр тусгагдсанаас Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам нь 46 үйл ажиллагааны хэрэгжилтэнд оролцож, 38 үйл ажиллагааг толгойлон хэрэгжүүлнэ.

Засгийн газрын 2017 оны 20 дугаар тогтоолоор баталсан “Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 дэх хэсэгт ““Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх байнгын ажиллагаатай орон тооны бус Зөвлөлийг уул уурхайн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнээр ахлуулан байгуулна. Зөвлөл нь “Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг улсын хэмжээнд удирдан зохион байгуулах, уялдуулан зохицуулах, тайлагнах чиг үүрэгтэй байна.” 6.2 дахь хэсэгт

“Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд уул уурхайн болон байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийнэ.” гэж заасан дагуу УУХҮЯ-ны Геологийн бодлогын газар нь ЗГХЭГ, СЯ, АМГТГ, Дархан-Уул аймгийн Засаг даргын Тамгын газар, нийтдээ 4 байгууллагаас ирүүлсэн тайланг тус яамны газруудаас ирүүлсэн тайлантай нэгтгэн, 41 үйл ажиллагааны хэрэгжилтийг 2017 оны жилийн эцсийн байдлаар тайлагнасан.

Хөтөлбөрийн хэрэгжилтэнд хийсэн хяналт шинжилгээ, үнэлгээгээр 13 үйл ажиллагаа 100 хувь, 24 үйл ажиллагаа 70 хувь, 4 үйл ажиллагаа 40 хувиар тус тус дүгнэгдсэн. Байгаль орчин, аялал, жуулчлалын яамны толгойлон хэрэгжүүлж байгаа зорилт 3-ын 6 дугаар, зорилт 4-ын 3 дугаартай 8 үйл ажиллагааны хэрэгжилтийг тайлагнаагүй тул дүгнэгдээгүй /хүснэгт 1, хавсралт 5, 6/.

“Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний ерөнхий төлөвлөгөөний хэрэгжилтэнд хийсэн хяналт шинжилгээ, үнэлгээний нэгтгэл

Зорилтын дугаар	Арга хэмжээ, үйл ажиллагааны тоо			Хэрэгжилтэнд өгсөн үнэлгээ (хувь)					Хүснэгт 1 Хэрэгжилт (хувь)
	ХАХ	ТАХ	ТҮА	100	70	40	0	/-/	
Зорилт 1	12	12	12	4	7	1	0	0	77,50
Зорилт 2	5	5	5	2	2	1	0	0	76,00
Зорилт 3	12	12	15	4	5	2	0	4	75,40
Зорилт 4	8	8	11	0	7	0	0	4	70,00
Зорилт 5	6	6	6	3	3	0	0	0	85,00
Нийт дүн	43	43	49	13	24	4	0	8	76,59

Тайлбар: 3-хөтөлбөрийн зорилтын тоо, ХАХ-хөтөлбөрийн арга хэмжээний тоо, ТАХ-ерөнхий төлөвлөгөөний арга хэмжээний тоо, ТҮА-ерөнхий төлөвлөгөөний үйл ажиллагааны тоо, /-/үнэлэх боломжгүй

“Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийн 1 дүгээр зорилт 77.5 хувь, 2 дугаар зорилт 76 хувь, 3 дугаар зорилт 75.4 хувь, 4 дүгээр зорилт 70 хувь, 5 дугаар зорилт 85 хувийн биелэлттэй буюу 2017 оны жилийн эцсийн байдлаар хөтөлбөрийн хэрэгжилт 76.59 хувиар дүгнэгдсэн.

ДҮГНЭЛТ

1. “Алт-2” үндэсний хөтөлбөрт 5 зорилт дэвшүүлж, эдгээр зорилтуудын хүрээнд 43 үйл ажиллагааг ойрын болон дунд хугацааны 2 үе шаттайгаар 4 жилийн хугацаанд хэрэгжүүлэхээр тусгагдсан.
2. Ерөнхий төлөвлөгөөнд тусгагдсан 49 үйл ажиллагаанаас тайлант хугацаанд 41 үйл ажиллагааг тайлагнасан ба хэрэгжилтийг толгойлон болон хамтран хэрэгжүүлэгч 38 байгууллага /холбоод, мэргэжлийн байгууллага, орон нутгийн захиргааны байгууллагуудын тоо нэмэгдэнэ/-аас төрийн 5 байгууллага хэрэгжилтийн биелэлтийг тус яаманд ирүүлсэн.
3. Алт хөтөлбөрийн үр дүнд 2017 оны гүйцэтгэлээр хөтөлбөрийн үндсэн үзүүлэлтийн алт олборлолтын /18тонн/ төлөвлөгөөг 2 тн-р давуулан биелүүлж, Монголбанкнд тушаагдсан алтны хэмжээ 20 тн-д хүрсэн байна.
4. Улсын хэмжээнд Алт хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангахаар 18 аймгийн хүрээнд орон нутгаас хамтран ажиллаж, нэгдсэн судалгаа хийгдсэн бөгөөд

эдгээр аймгуудаас 1 аймаг хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн биелэлтийг гаргаж ирүүлсэн байна.

5. “Алт-2” үндэсний хөтөлбөрт тусгагдсан зорилтот арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр Уул уурхай хүнд үйлдвэрийн сайдын 2017 оны А/42 дугаар тушаалаар хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах байнгын ажиллагаатай хууль эрх зүй, орон нутаг хариуцсан /ЗГХЭГ-ын дэд дарга/, санхүүжилт хариуцсан /Сангийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга/, геологи, уул уурхайн асуудал хариуцсан /УУХҮЯ-ны ГБГ-ын дарга/, байгаль орчин нөхөн сэргээлт хариуцсан /БОАЖЯ-ны ХБОБНУГ-ын дарга/ 4 салбар зөвлөлийг байгуулсан боловч орон нутгийн ЗДТГ-ууд болон БОАЖЯ-аас биелэлтийг гаргаж ирүүлээгүй байна.
6. Хөтөлбөрийн хэрэгжилт нь 2017 оны жилийн эцсийн байдлаар 76.59 хувьтай үнэлэгдэв.

САНАЛ, ЗӨВЛӨМЖ

1. Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн тухай хууль, Засгийн газрын 2017 оны 89 дүгээр тогтоолоор баталсан Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журмын 1 дүгээр хавсралтанд заасан тайлагнах хугацаанд, журмын 5 дугаар хавсралт Үндэсний хөтөлбөр, төслийн хэрэгжилтийг тайлагнах хүснэгтийн дагуу тайлангаа ирүүлэхэд хамтран хэрэгжүүлэгч байгууллагууд анхаарч ажиллах шаардлагатай байна.

Хавсралт:

1. “Алт-2” үндэсний хөтөлбөр батлах тухай Засгийн газрын 2017 оны 20 дугаар тогтоол, 1 /9/ хуудас,
2. Орон тооны бус зөвлөл байгуулах тухай Монгол Улсын Ерөнхий сайдын 2017 оны 17 дугаар захирамж, 1 хуудас,
3. “Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний ерөнхий төлөвлөгөө батлах тухай Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд, Сангийн сайд, Байгаль, орчин аялал, жуулчлалын сайд, Монгол банкны ерөнхийлөгчийн хамтарсан 2017.06.14-ний өдрийн А/66/202/А/174/А166 дугаартай тушаал, 1 /17/ хуудас,
4. “Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний ерөнхий төлөвлөгөөн дэх зорилт, арга хэмжээ, үйл ажиллагааны тоо, хэрэгжүүлэгч байгууллага болон хэрэгжүүлэх оны нэгтгэл, 3 хуудас,
5. “Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний ерөнхий төлөвлөгөөний хэрэгжилтэнд хийсэн ХШҮ-ний нэгтгэл, 2 хуудас,
6. “Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилт, 32 хуудас,
Нийт 40 хуудас.

УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

2018 оны 03 дугаар сарын 26-ны өдөр

Хянасан:

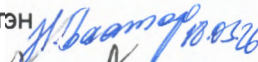
ХШҮДАГ-ын дарга

Ц.Одхүү

Танилцуулга боловсруулсан:

ХШҮДАГ-ын ахлах мэргэжилтэн

И.Н.Баатар /2018.03.26/

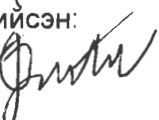
ХШҮДАГ-ын мэргэжилтэн

Д.Батнайрамдал /2018.03.27/

Хяналт шинжилгээ, үнэлгээ /ХШҮ/ хийсэн:

ХШҮДАГ-ын мэргэжилтэн

Д.Батнайрамдал /2018.03.23/

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

Лавсралт 3

2017 оны 1 дүгээр
сарын 18-ны өдөр

Дугаар 20

Улаанбаатар
хот

“Алт-2” үндэсний хөтөлбөр батлах тухай

Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр болон Эдийн засгийг сэргээх хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор Ашигт малтмалын тухай хуулийн 9.1.2, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн тухай хуулийн 10.3, 10.6-д заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. “Алт-2” үндэсний хөтөлбөр”-ийг хавсралт ёсоор баталсугай.

2. “Алт-2” үндэсний хөтөлбөр”-ийг улсын хэмжээнд хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг батлан хэрэгжүүлж, биелэлтэд хяналт тавьж ажиллахыг Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд Ц.Дашдорж, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд Д.Оюунхорол, Сангийн сайд Б.Чойжилсүрэн нарт даалгаж, Монголбанкны ерөнхийлөгч Н.Баяртсайханд зөвлөсүгэй.

3. “Алт-2” үндэсний хөтөлбөр”-ийн хүрээнд авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг жил бүрийн Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлд, түүнд шаардагдах хөрөнгийн эх үүсвэрийг улсын болон орон нутгийн төсөвт тусгаж, гадаад улс, олон улсын байгууллагын зээл, тусламжид хамруулан төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд шийдвэрлэх замаар санхүүжүүлэх арга хэмжээ авч ажиллахыг Сангийн сайд Б.Чойжилсүрэн, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд Ц.Дашдорж нарт үүрэг болгож, Монголбанкны ерөнхийлөгч Н.Баяртсайханд зөвлөсүгэй.

Монгол Улсын Ерөнхий сайд

Ж.ЭРДЭНЭБАТ

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд

Ц.ДАШДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙДЫШ

З А Х И Р А М Ж

2017 оны 1 дүгээр
сарын 25-ны өдөр

Дугаар 17

Улаанбаатар
хот

Орон тооны бус зөвлөл
байгуулах тухай

1. “Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг улсын хэмжээнд удирдан зохион байгуулах, уялдуулан зохицуулах, тайлагнах чиг үүрэг бүхий байнгын ажиллагаатай орон тооны бус Зөвлөлийг дараах бүрэлдэхүүнтэй байгуулсугай:

Дарга -Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд Ц.Дашдорж

Гишүүд: -Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дэд дарга
Б.Даажамба;

-Сангийн яамны Төрийн нарийн бичгийн
дарга
Б.Нямаа;

-Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны Хүрээлэн
буй байгалийн нөөцийн удирдлагын газрын дарга
Д.Даваасамба;

-Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны Геологийн
бодлогын газрын дарга Д.Ганбат.

Нарийн бичгийн -Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны Хуулийн
дарга хэлтсийн дарга С.Мандахбат.

2. Зөвлөлийн ажиллах журмыг баталж, үйл ажиллагааг нь шуурхай удирдлагаар хангаж ажиллахыг Зөвлөл (Ц.Дашдорж)-д, Зөвлөл чиг үүргээ хэрэгжүүлэхэд зохих дэмжлэг үзүүлж ажиллахыг холбогдох Засгийн газрын гишүүн, аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нарт даалгасугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайд

Ж.ЭРДЭНЭБАТ

Ц.ДАШДОРЖ

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд

Навсрамт 5

УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН САЙД, САНГИЙН САЙД, БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД, МОНГОЛБАНКНЫ ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН
ХАМТАРСАН ТУШААЛ

2017 оны 6 сарын
14 ны өдөр

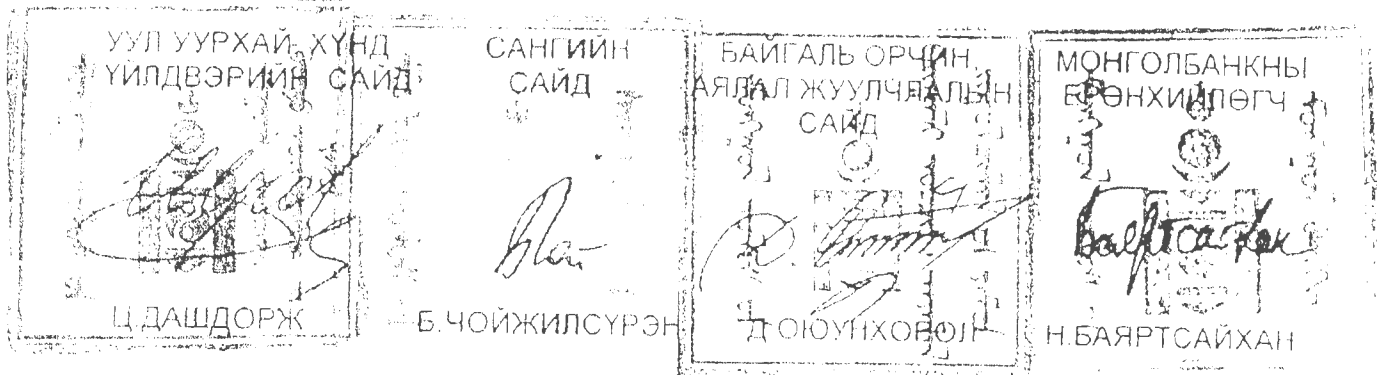
Дугаар 8/6/202/А/ПЧ/А18 Улаанбаатар хот

"Алт-2" үндэсний хөтөлбөрийн
ерөнхий төлөвлөгөө батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2, Монгол
Улсын Яамны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.1 дэх хэсгийг тус
тус үндэслэн ТУШААХ нь

1. "Алт-2" үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжүүлэх арга хэмжээний ерөнхий
төлөвлөгөөг хавсралтаар баталсугай

2. Энэхүү тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Сангийн яамны
Төрийн нарийн бичгийн дарга /Б.Нямаа/, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны Төрийн
нарийн бичгийн дарга /Г.Нандинжаргал/, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны
Төрийн нарийн бичгийн дарга /Ц.Цэнгэл/, Монголбанкны тэргүүн дэд ерөнхийлөгч
/О.Эрдэмбилэг/ нарт тус тус даалгасугай

“Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний ерөнхий төлөвлөгөөний зорилт, арга хэмжээ, үйл ажиллагааны болон хэрэгжүүлэгч байгууллагын тоо, хэрэгжүүлэх оны нэгтгэл

2018 оны 03 дугаар сарын 21-ний өдөр

2015 оны 03 дугаар сарын 21-ний өдөр

Дугаар				Төрийн захиргааны төв байгууллага								Төрийн захиргааны байгууллага								Банк			Орон нутаг, ЗД			Хүрээлэн			Бусад										Хэрэгжүүлэх он							
З	ХА	ТАХ	ТУ	УУХ	СЯ	БОА	БХ	ХЗ	БХ	ЗТ	ЭМ	ЭХ	АМ	МХ	ТЕ	ЦЕ	ҮХ	СХ	ГЕ	ОБ	ҮМ	МБ	АБ	ХБ	ОН	ОН	ЗД	УУ	УУ	МА	ГТ	ТБ	ҮЭ	МБ	ХБ	УУ	УУ	М	АУ	АМ	АА	2017	2018	2019	2020	
Х	А	А	А	ҮЯ	ЖЯ	Я	ДХ	БЯ	ХЯ	Я	Я	Г	Г	Г	Г	Г	Г	Г	Г	Г	Г	Г	Г	Г	З	З	З	ӨЧ	Х	ОЗ	Л	Ут	Б	3	УА	ЭХ	Х	ЭБ	Н	1	2	3	4			
1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	1	2	3	4	
1	1	1	1	1	1								1		1																											1	1			
	2	2	2	1		1							1	1	1	1		1									1															1	1			
	3	3	3	1									1	1																											1	1				
	4	4	4	1									1	1				1													1			1	1	1				1			1	1		
	5	5	5	1	1								1					1		1			1																		1	1	1	1		
	6	6	6	1	1								1										1	1	1																1	1	1	1		
	7	7	7	1		1	1						1	1		1		1				1					1														1	1				
	8	8	8	1		1		1					1	1		1																									1	1				
	9	9	9	1	1								1		1														1												1	1	1	1		
	10	10	10	1	1								1					1																							1	1	1	1		
	11	11	11	1									1									1																			1	1				
	12	12	12	1	1								1						1			1																		1	1					
2	1	13	13	1									1																												1	1				
	2	14	14	1			1						1																												1	1	1	1		
	3	15	15	1									1																											1	1	1	1			
	4	16	16	1		1							1														1														1	1	1	1		
	5	17	17	1									1	1																										1	1	1	1			
3	1	18	18	1									1	1						1										1											1	1	1	1		
	2	19	19	1									1																	1										1	1					

3	20	20	1					1	1		1	1							1								1	1	1	1
4	21	21	1	1							1																1	1	1	
5	22	22	1								1															1	1	1	1	1
6	23	23	1		1						1																1	1		
		24			1																						1	1		
		25	1		1						1																1	1		
		26	1		1						1	1															1	1		
7	24	27	1	1							1	1		1	1					1							1	1		
8	25	28	1								1			1					1							1	1	1	1	1
9	26	29							1	1			1	1		1	1			1				1			1	1	1	1
10	27	30	1	1							1		1		1	1											1	1		
11	28	31	1		1						1	1							1								1	1	1	1
12	29	32	1								1															1	1	1	1	1
4	1	30	33	1		1					1	1							1	1							1	1		
2	31	34	1	1							1				1		1	1									1	1		
3	32	35	1		1				1		1	1								1							1	1	1	1
		36	1		1						1	1	1														1	1		
		37	1		1							1	1														1	1		
		38			1														1								1	1	1	1
4	33	39	1		1						1	1	1														1	1	1	1
5	34	40	1		1						1	1							1								1	1	1	1
6	35	41	1		1				1		1								1								1	1	1	1
7	36	42	1								1	1			1											1	1			
8	37	43	1		1						1	1							1							1	1	1	1	1
5	1	38	44	1							1								1								1	1		
2	39	45	1								1								1							1	1			
3	40	46	1	1							1		1						1								1	1		

[illegible]

Хянасан: ХШҮДАГ-ын дарга

ЛТЭН
М. Батбаяр 18.03.22

**“Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний ерөнхий төлөвлөгөөний
хэрэгжилтэнд хийсэн ХШҮ-ний нэгтгэл**

2018 оны 03 дугаар сарын 22-ны өдөр

Дугаар				Үнэлгээ (хувь)					Хэрэгжилт (хувь)	Тайлбар
3	XAX	TAX	TYA	100	70	40	0	./-/		
1	1	1	1		1					
	2	2	2		1					
	3	3	3	1						
	4	4	4		1					
	5	5	5	1						
	6	6	6	1						
	7	7	7		1					
	8	8	8		1					
	9	9	9			1				
	10	10	10		1					
	11	11	11		1					
	12	12	12	1						
Зорилт 1-ийн дүн				4	7	1	0	0	77,50	
2	1	13	13	1						
	2	14	14		1					
	3	15	15		1					
	4	16	16	1						
	5	17	17			1				
Зорилт 2-ийн дүн				2	2	1	0	0	76,00	
3	1	18	18		1					
	2	19	19	1						
	3	20	20			1				
	4	21	21			1				
	5	22	22	1						
	6	23	23					1		БОАЖЯ биелэлт гаргаж ирүүлээгүй
			24					1		
			25					1		
			26					1		
	7	24	27		1					
	8	25	28	1						
	9	26	29		1					
	10	27	30		1					
	11	28	31	1						
	12	29	32		1					Сургалт зохион байгуулах ажил хийгдээгүй
Зорилт 3-ийн дүн				4	5	2	0	4	75,40	
4	1	30	33		1					
	2	31	34		1					
	3	32	35					1		БОАЖЯ биелэлт гаргаж ирүүлээгүй
			36					1		
			37					1		

		38					1	
4	33	39		1				
5	34	40		1				
6	35	41		1				
7	36	42		1				
8	37	43		1				
Зорилт 4-ийн дүн			0	7	0	0	4	70,00
5	1	38	44	1				
	2	39	45	1				
	3	40	46		1			
	4	41	47		1			
	5	42	48	1				
	6	43	49		1			
Зорилт 5-ын дүн			3	3	0	0	0	85,00
Нийт хэрэгжилтийн дүн			13	24	4	0	8	76,59

Тайлбар: 3-хөтөлбөрийн зорилтын тоо, **ХАХ**-хөтөлбөрийн арга хэмжээний тоо, **ТАХ**-ерөнхий төлөвлөгөөний арга хэмжээний тоо, **ТҮА**-ерөнхий төлөвлөгөөний үйл ажиллагааны тоо,

УУЛ УУРХАЙ ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

Хянасан: ХШУДАГ-ын дарга

Ц.Одхүү

ХШУ хийсэн: ХШУДАГ-ын мэргэжилтэн

Д.Батнайрамдал

Хөвсгөл 8

Журмын 5 дугаар хавсралт

“АЛТ-2” ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ТАЙЛАГНАХ ХҮСНЭГТ

(2017 оны жилийн эцсийн байдлаар)

№	Хөтөлбөрийн агуулга	Гүйцэтгэл
	Засгийн газрын 2017 оны 1-р сарын 18-ны 20 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Алт-2” үндэсний хөтөлбөр	Хөтөлбөрийн зорилго Монгол Улсын алтны үйлдвэрлэлийн дунд болон урт хугацааны тогтвортой хөгжлийг хангах, татвар, хууль эрх зүйн орчинг тогтвортой байлгах, геологийн судалгаа, эрэл, хайгуулын ажлыг нэмэгдүүлэх, Монгол улсын ашигт малтмалын сан хөмрөгийг арвижуулан баяжуулах, алтны үйлдвэрлэлээс эдийн засагт оруулах өгөөжийг дээшлүүлэхэд оршино.
	Санхүүжилтийн эх үүсвэр	Аж ахуйн нэгж, бичил уурхайчдын нөхөрлөлийн өөрийн хөрөнгө оруулалт; улсын болон орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт; гадаад болон дотоодын хөрөнгө оруулалттай аж ахуйн нэгжүүдийн хөрөнгө оруулалт; олон улсын байгууллага, хандивлагч орны зээл, тусламж; зээлийн эх үүсвэр; Монголбанк болон Хөгжлийн банкны эх үүсвэр.
	Засгийн газар 2017-2020 оны 4 жилийн хугацаанд хэрэгжүүлнэ	Үндсэн хэрэгжүүлэгч байгууллага: УУХҮЯ, СЯ, БОАЖЯ, Монголбанк Хамтран хэрэгжүүлэгч байгууллага: АМГТГ, ҮХГ, СХЗГ, ЦЕГ, МХЕГ, Мэргэжлийн байгууллага, Мэргэжлийн төрийн бус байгууллага холбоодууд, Орон нутгийн захиргаа, алт олборлогч ААН
	“Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийн зорилтууд	Зорилт 1. Татвар, хууль эрх зүйн таатай, тогтвортой орчинг бүрдүүлэх Зорилт 2. Геологийн судалгаа, эрэл, хайгуулын ажлыг алтны хэтийн төлөв бүхий бүсийн хэмжээнд нэмэгдүүлэх замаар Монгол Улсын ашигт малтмалын сан хөмрөгийг тогтвортой арвижуулан баяжуулах Зорилт 3. Алтны үйлдвэрлэлийг эрчимжүүлэх, техник технологийг сайжруулж, шинэчилснээр олборлох алтны хэмжээ, металл авалтын хувь, хэмжээг өсгөх, нэмүү өртөг шингэсэн эцсийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, үйлчилгээг өргөжүүлэх Зорилт 4. Алтны үйлдвэрлэлийн явцад байгаль орчинг хамгаалах болон үйлдвэрлэл явагдаж дууссаны дараа нөхөн сэргээх үйл ажиллагаанд хяналт, хариуцлагын иж бүрэн тогтолцоог бий болгох Зорилт 5. Бичил уурхайгаар алт олборлоход ашиглаж байгаа техникийн стандартыг боловсронгуй болгох, хаягдал багатай ашиглах технологийг нэвтрүүлэх, бичил уурхайгаар олборлосон алтыг худалдан авах болон борлуулах албан ёсны сүлжээ

			бий болгох								
5.	Зардал	Төсөв (нийт шаардагдах зардал)	308750 сая төг								
		Үүнд:	2017 он		Гүйцэтгэл		Хувь				
		Улсын төсөв	1500		1500						
		Гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт	260000		31,94						
6.	“Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийн зорилт:		Монгол Улсын алтны үйлдвэрлэлийн ойрын болон дунд хугацааны тогтвортой хөгжлийг хангаж, татвар, хууль эрх таатай орчинг бүрдүүлэх, геологийн судалгаа, эрэл хайгуулын ажлыг эрчимжүүлж, алтны нөөцийг өсгөх, алт олб боловсруулах үйл ажиллагаанд дэвшилтэт техник, технологи, менежмент нэвтрүүлж, олборлолтыг тогт нэмэгдүүлэх, алт цэвэршүүлэх үйлдвэр байгуулах, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээлт, уурхайн хэ ажиллагаанд хяналт, хариуцлагын тогтолцоог сайжруулах, бичил уурхай эрхлэлтийг боловсронгуй болгож алба зорилтыг тавьж ажилласан.								
	1-р зорилтын хүрээнд: 1.1 Алтны үйлдвэрлэлийн татварын орчин, санхүүгийн тогтолцоог боловсронгуй болгох асуудлыг судалж, олон улсын чиг хандлагатай уялдуулан хөгжүүлэх хууль эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх - Алтны татвар, санхүүгийн тогтолцоог боловсронгуй болгох асуудлыг судлах, - Нөхцлүүдийг тодорхойлох - татвар, санхүүгийн нэмэлт өөрчлөлт оруулах хууль, дүрэм, журмын санал бэлтгэх		1- р зорилтын хүрээнд хэрэгжүүлсэн ажлын төлөвлөгөөний гүйцэтгэл Уулын ажлын тайланд үндэслэн алт болон бусад салбарын татварын хувь хэмжээ, нийт зардал болон борлуул орлогод эзэлж буй хувь хэмжээг тогтоох замаар татварын ачааллын судалгааг шинэчилж гаргасан. ЭБМ хуралдаанаар 2010 оноос хойш хэлэлцэгдэж хүлээн авсан алтны ТЭЗҮ-үүдийн үзүүлэлтийг ашиглан тат ачаалалын судалгааг гүйцэтгэлээ. Тус судалгаанд нийт 170 алтны төсөл хамрагдсанаас шороон ордын 149, 1 ордын 21 төсөл хамрагдсан. Нийт төслүүдийн татварын ачаалал дундажаар 16.9% байсан бол шороон орд үндсэн орд 17.5%-ийн татварын ачааллыг тус тус үзүүлж байна. Ашигт малтмалын тухай хуульд 2011 онд орсон н өөрчлөлтөөр ашигт малтмалын нөөц ашигласны үндсэн 5% дээр үнээс хамааруулан 5% хүртэлх нэмэлт төл авдаг болсноос хойш төслүүдийн татварын ачаалал 18-20 орчим хувьд хэлбэлзэж байсан. Харин 2014 онд Монго болон түүний эрх олгосон банкинд алт тушаавал ашигт малтмалын нөөц ашигласны талбарийг 2.5%, нэмэлт төл 0% болгосноор татварын ачааалал 2014-2016 онд боловсруулагдсан төслийн хувьд 18 %-иас 12 % болтлоо бу 2017 онд боловсруулах төслийн хувьд ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийн хэмжээ 2019 оны 1-р сарын								

- Саналыг шийдвэрийн төсөл болгон боловсруулах
- Шийдвэрийн төслийг холбогдох байгууллагаар упамжлуулан шийдвэрлүүлэх

Хүрэх үр дүн 1.1: /2017-2018/

Холбогдох хууль, эрх зүйн орчинг бүрдүүлсэн байна.

1.2 Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчдэд орон нутгаас тавьдаг шаардлагыг хуулийн хүрээнд тодорхой болгох, алтны үйлдвэрлэлийн салбарын хүрээнд төрийн үйлчилгээг хөнгөн шуурхай, хүнд сурталгүй болгох.

- Үйлчилгээг сайжруулах
-Нутгийн захиргааны байгууллагын оролцоо, шаардлагыг тодорхойлох,
- Байгаль орчин болон Мэргэжлийн хяналт, Ашигт малтмал, газрын тосны газрын оролцоо, шаардлага, үйлчилгээг тодорхойлох
- Төрийн байгууллагын хосорондын оролцоо, шаардлагыг тодорхойлох,
- Төрийн үйлчилгээний шуурхай байх зохистой хэлбэрийг тогтоох,
-Холбогдох хууль эрх зүйн үндэсийг бүрдүүлэх

Хүрэх үр дүн 1.2:/2017-2018/

Төрийн үйлчилгээг шуурхай, чирэгдэлгүй сайжруулсан байна.

1.3 Алт агуулсан хүдэр, элс олборлож баяжуулах, хамгаалах,

эхлэн өмнөх хувь хэмжээгээрээ мөрдөгдөх нөлөөллийг тооцсон тул татварын ачаалал 15% болж өсөхөөр байна.

Биелэлт 70%

Хугацаа болоогүй

Алт хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх ажлын хүрээнд тус яамнаас АМГТГ-т 2017 оны 4-р сарын 5-ны 01/765 тоотой салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй ААН-ын уулын ажлын болон хайгуулын ажлын тайлан, төлөвлөгөө хүлээн авах ажлыг шуурхай зохион байгуулж дуусгах, мөн нөөц нь тогтоогдсон боловч эдийн засгийн эргэлтэд орохгүй байгаа төслүүдийн үйл ажиллагааг идэвхжүүлэх чиглэлээр тодорхой үүрэг даалгавар өгч хэрэгжилтийг хангуулан ажилласны дүнд алт олборлогч ААН үйл ажиллагаа эрчимжиж олборлолтын хэмжээ өссөн байна. Алтны тусгай зөвшөөрлийн талбайд хийгдсэн хайгуулын ажлын үр дүнгийн тайлан болон төслийн орд ашиглах ТЭЗҮ-ийг хэлэлцэх хуралдааныг 2 сард нэг удаа хуралдаж байсныг нэмэгдүүлж сард 2-с доошгүй хуралдаж 2017 онд ЭБМЗ-н хурлаар нийт алтны хайгуулын ажлын үр дүнгийн 24 тайлан, алтны ордыг ашиглах нийт 37 төслийн ТЭЗҮ-г хүлээн авсан.

ЗГХЭГ-аас ашигт малтмалын хайгуул, ашиглалтын үйл ажиллагаа явуулдаг аймгийн удирдлагуудад хөтөлбөр хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан дараах үүрэг чиглэлийг өгч ажилласан. Үүнд: хайгуулын зөвшөөрөл эзэмшигчдийн холбогдох хуулиар хүлээсэн үүргийн биелэлтэд аймаг, сумын түвшинд тавих хяналтыг сайжруулж ажиллах, ашиглалтын зөвшөөрөл эзэмшигчдэд хууль бус шаардлага тавихыг хориглох, зөвхөн ААН-ээс нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хэрэгжүүлэх санаачлагыг хамтран зөвшилцөх замаар орд ашиглах гэрээнд тусган хэрэгжүүлэх, тогтоосон нөөцийг бүрэн ашиглуулах, ашиглаж дууссан талбайд нөхөн сэргээлтийг бүрэн хийлгэх талаарх 2 талын хариуцлагыг сайжруулах зэрэг болно.

хадгалах, тээвэрлэх болон худалдахтай холбогдсон журмыг шинэчлэн боловсруулж мөрдөх

-Алт олборлох, баяжуулах, хамгаалах, хадгалах, тээвэрлэх, худалдах журмыг шинэчлэн боловсруулах,

-Журмуудыг батлуулах,

- Батлагдсан журмуудын хэрэгжилтийг хангах

Хүрэх үр дүн 1.3: /2017-2018/
Журмыг шинэчлэн боловсруулж хэрэгжүүлсэн байна.

1.4 Алт олборлох болон баяжуулах, боловсруулах үйл ажиллагаанд тавигдах технологийн шаардлага, олборлолтын үеийн металл авалтын нормативт хязгаарыг тогтоож, холбогдох стандартыг боловсруулж мөрдүүлэх

- Алтны олборлолт болон баяжуулалт, боловсруулалтын технологийн шаардлагын судалгааг хийх,
- олборлолтын үеийн металл авалтын

Биелэ

"Алт агуулсан хүдэр, элс олборлож баяжуулах, хамгаалах, хадгалах, хүлээлцэх, тээвэрлэх худалдахтай холбогдсн журам"-ын төслийг Захиргааны ерөнхий хуульд нийцүүлэн боловсруулсан. Захиргааны ерөнхий хуульд заасны да вэб сайтад байршуулан олон нийтээс санал авсан. Мөн Сангийн яам болон Стандарт, хэмжил зүйн газар, Цагдаа ерөнхий газар, Монголын алт үйлдвэрлэгчдийн холбооноос албан ёсоор санал авч тусган зарим аж ахуйн нэгжүүд ирүүлсэн саналыг төсөлд тусгасан.

АМГТГ-тай хамтран алтны чиглэлээр тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч зарим аж ахуйн нэгжүүдтэй уулзалт зохион байг уулзалтын үеэр алтны салбарт тулгамдаад байгаа асуудал, тэдгээрийг шийдвэрлэх нөхцөл боломжийн талаар са солилцон шинээр боловсруулсан журмын төслийг танилцуулан хэлэлцүүлэг хийсэн. "Алт агуулсан хүдэр, элс олб баяжуулах, хамгаалах, хадгалах, тээвэрлэх болон худалдахтай холбогдсон журам"-ын төслийг Захиргааны ерөнх хуульд нийцүүлэн боловсруулж, хуульд заасны дагуу Нөлөөллийн шинжилгээ хийж, танилцуулга бэлтгэж Хуулийн хэлтэст хүргүүлэн хянуулсан. Журмын төслийг яамны веб сайтад байршуулан олон нийтийн санал, зөвлөмжийг аг улмаар Сангийн яам, Стандартчлал, хэмжил зүйн газар, Цагдаагийн ерөнхий газар, Монголын алт үйлдвэрлэгчди холбооноос санал авч тусгасан. Мөн Ашигт малтмал, газрын тосны газартай хамтран алтны чиглэлээр тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч зарим аж ахуйн нэгжүүдтэй уулзалт зохион байгуулж, уулзалтын үеэр алтны салбарт тулгам, байгаа асуудал, тэдгээрийг шийдвэрлэх нөхцөл боломжийн талаар санал солилцон шинээр боловсруулсан журмь төслийг танилцуулан хэлэлцүүлэг хийж тэдгээрээс гарсан саналыг журмын төсөлд тусгасан. Журмын төслийг батл тухай Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын тушаалын төслийг боловсруулан Төрийн захиргааны удирдлагын газр Хуулийн хэлтэст хүргүүлсэн. Журам батлах тухай эрх зүйн үндэслэл байхгүй учир Ашигт малтмалын тухай хуулийг нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөлд тус журмыг Геологи, уул уурхайн асуудал хариуцсан Засгийн газр гишүүн батлах зохицуулалтыг тусгасан.

Биелэлт

АМГТГ-аас УУХҮЯ-ны УУБГДарга Ж.Ганбаатарт техник, технологийн түвшиний үнэлгээний ажлыг алтны шороон металл авалтыг дээшлүүлэх чиглэлээр судалгааны ажлын төслийн даалгавар, аргачлалыг боловсруулж шуудангаар хүргүүлсэн.

Баяжуулах үйлдвэрт тавигдах шаардлага, үйл ажиллагаа эрхлэх журмын төсөлд алтны металл авалтын хувь, хэ тусгах талаар санал өгсөн.

нормативт хязгаарыг тогтоох
судалгааг хийх,
- Судалгаанд үндэслэн стандарт
боловсруулах

Хүрэх үр дүн 1.4:/2017-2018/

Холбогдох стандарт, журмыг
боловсруулж мөрдүүлж эхэлнэ.

**1.5 Алтны зах зээл дэх эрэлт,
хэрэгцээ, үнийн дунд хугацааны
төсөөллийг тодорхойлох, алтны
олборлолт, борлуулалтаас орох
төсвийн болон экспортын орлогыг
оновчтой төлөвлөх**

- Алтны зах зээлийн эрэлт, хэрэгцээ
үнийн судалгаа, төсөөллийг урьдчилан
гаргана.

Судалгаанд суурилан алтны
борлуулалтаас орох төсвийн болон
экспортын орлогыг оновчтой төлөвлөх

Хүрэх үр дүн 1.5:/2017-2020/

Алт олборлолт, борлуулалтаас орох
төсвийн болон экспортын орлогыг
оновчтой төлөвлөн, хэрэгжүүлсэн
байна.

**1.6 Алт олборлогч аж ахуйн
нэгжүүдэд санхүүгийн дэмжлэг
үзүүлэх, алт олборлолтын хүчин
чадлыг нэмэгдүүлж, олборлосон
алтыг худалдан авах боломжийг
бүрдүүлэх зорилгоор зээл олгох
ажлыг хэрэгжүүлэх, тогтвортой**

“Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийн дор санаачилж зохион байгуулсан “Монгол Алт” аяны хүрээнд Монголбанкны Судалгаа статистикийн газраас 2017 оны 8-р сард Алтны зах зээлийн төлөв, дунд хугацааны чиг хандлагын судалгааны ажлыг хийж, 2016-2020 оны алтнын үнийн таамаг, алтны олборлолтын төлөв, алтны экспортын оновчтой төлөвлөлтийн байдлыг хамруулсан байна. Мөн АМГТГ-аас дунд хугацааны алт олборлолт, үнийн судалгааны статистик мэдээллийн судалгааг хийсэн.

Алтны салбарт олгох санхүүгийн дэмжлэг олгож байсан өмнөх сайн туршлагуудыг судлах, боломжит хэлбэрүүдийн талаар санал боловсруулсан. “Алт-2” хөтөлбөрийн хүрээнд алт олборлогч компаниудад хөнгөлөлттэй зээл олгох асуудал тавигдсан бөгөөд 2017 оны 2-р сарын 24-ний УУХҮ-ийн сайдын А/42 тоот тушаалаар Сангийн яамны ТНБД-аар ахлуулсан “Санхүүжилт хариуцсан салбар зөвлөл”-ийг байгуулан алт олборлогч ААН-дэд санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх алт

Биелэлт 70%

Хугацаа болоогүй

Биелэлт 100%

Хугацаа болоогүй

хууль эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх -Алт олборлогч аж ахуйн нэгжийн төсөл хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай хөрөнгө оруулалтын судалгааг нарийвчлан гаргана. - Ойрын үед хэрэгжих боломжтой төслүүдийн жагсаалтыг гаргах - Дунд хугацаанд хэрэгжих боломжтой төслүүдийн жагсаалтыг гаргах Хүрэх үр дүн 1.6./2017-2020/	олборлолтын хүчин чадлыг нэмэгдүүлж, олборлосон алтыг худалдан авах боломжийг бүрдүүлэх зорилгоор зээл ажлыг эхлүүлэх үүрэг өгөгдсөн. Алтны санхүүжилтийн асуудлаар Сангийн яам, Монголбанкны салбар зөвл холбогдох хүмүүс, алт олборлогч томоохон 25 аж ахуйн нэгжийн төлөөллийг оролцуулсан уулзалтыг 3-р сарын УУХҮЯ-нд зохион байгуулсан. Санхүүжилт хариуцсан салбар зөвлөлийн хуралдаанаар санхүүгийн болс хувилбаруудыг боловсруулан судалж үзээний үндсэн дээр уг хөтөлбөрийг Монгол Улсын Хөгжлийн банкаар дамж санхүүжүүлж, тус банкинд санхүүжилтийн эх үүсвэр дутсан тохиолдолд Засгийн газрын тусгай сангийн хуульд нийц Төсвийн тогтворжуулалтын сангаас богино хугацаатай эх үүсвэр байршуулж байхаар шийдвэрлэсэн. Үүний дагуу Са сайдын 2017 оны 131 дүгээр тушаал батлагдан, 2017 оны 5-р сарын 4-ний өдрийн 44/2/224 дугаартай "Эх ү байршуулах гэрээ", 2017 оны 5-р сарын 31-ний өдрийн 59 дугаартай "Эх үүсвэр байршуулах гэрээ"-г Хөгжлийн ба байгуулан, эдгээр гэрээний хүрээнд нийт 68 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийн эх үүсвэрийг тус банкинд байрл ажилласан. Уг эх үүсвэрийг 2017 оны 12-р сарын 25-ны өдөр эргэн төлөгдөхөөр байршуулсан болно. Санху шаардлагатай алтны 130 төслийн жагсаалтыг гаргаж Хөгжлийн банкинд хүргүүлсэн. 2017 оны 11-р сарын 15-нд "А хөтөлбөрийн хүрээнд алтны төслүүдийг санхүүжүүлэх боломжийн талаар "Онц шийдэл" ХХК-ний хүсэлтийн дагуу үйлдвэрлэгчдийн холбооны төлөөлөлтэй уулзалтыг зохион байгуулж хамтран ажиллахаар санал солилцов.
Алт олборлолтын хүчин чадлыг нэмэгдүүлж, олборлосон алтыг худалдан авах нөхцлөөр зээл олгох ажлыг хэрэгжүүлсэн байна. 1.7 Алтны олборлолтын ажил төвлөрөн явагдаж байгаа нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд нэгдсэн зохион байгуулалт бүхий бүсийг тогтоон алтны нөөцийг өсгөх, олборлолтыг нэмэгдүүлэх, нөхөн сэргээлтийн ажлыг иж бүрэн цогцоор нь хэрэгжүүлэх	Хөгжлийн банк зээллэг хүссэн 25 ААН-ийг судалж, материалаа бүрэн бүрдүүлж шаардлага хангасан алт олборло ААН-д 39,4 тэрбум төгрөг олгохоор шийдвэрлэснээс 10 ААН-д 31,9 тэрбум төгрөгийн санхүүжилт олгогдсоны дүнд, тэ, нь үйл ажиллагаагаа явуулж алт олборлолтоо эхлүүлсэн бөгөөд 114,4 кг алт олборлосон байна. Биелэл Алтны олборлолтыг дэмжих зорилгоор тусгай зориулалттай талбайн бүсийн судалгааг Заамарын, Сэлэнгийн дэвсгэрийн хүрээнд хийж хил заагийг тогтоон Засгийн газрын тогтоолын төсөл бэлтгэн яамдаас санал авч 3; газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэхээр бэлдсэн. Сэлэнгэ аймгаас ирүүлсэн орон нутгийн саналыг АМГТГ-г хүр шийдвэрлэх боломжтой эсэхийг нягталсан.
Алтны олборлолтыг дэмжих зорилгоор тусгай зориулалттай талбайн бүсийн судалгааг хийх - Тусгай талбайг алт олборлолт төвлөрөн Баянхонгор, Төв, Сэлэнгэ, Дорнод, Увс аймгийн нутгийн 5 бүсэд байгуулах - Эдгээр онцгой талбайд орон нутаг, Мэргэжлийн хяналтын газар, Байгаль орчны хамгаалал, уурхайн хаалт,	Хойд Хэнтийн алтны металлогены бүсэд хамаарах Төв, Сэлэнгэ, Дархан-Уул, Булган аймгуудыг хамарсан буюу С; аймгийн Хүдэр, Ерөө, Мандал, Баянгол сумд, Дархан-Уул аймгийн Орхон туул сумын нутаг дэвсгэрийг судлан н; зохион байгуулалт бүхий бүсийн хил заагийг тогтоон хөтөлбөрийн арга хэмжээний төлөвлөгөөнд тусгасан зор хэрэгжүүлэн ажилласан. ЗГХЭГ-аас Баянхонгор, Төв, Сэлэнгэ, Дорнод, Увс аймгуудын Засаг даргын Тамгын БОАЖГ, МХГ-гаар, Татварын хэлтэстэй хамтран алтны нөөц өсгөх хайгуул хийх бүс нутгийг сонгон ИТХ-аар хэлэлц тогтоох зөвлөмж өгсөн. 2017 оны 12-р сарын 31-ний өдрийн байдлаар алтны ашиглалтын 19 тусгай зөвшөөрөл олгогдож, алтны 24 ордны хайгуулын ажлын үр дүнгийн тайлан, ордыг ашиглах 37 төслийн ТЭЗҮ-г ЭБМЗ-ийн хуралдаанаар хэлэлцэж баталса байна. 2017 онд улсын хэмжээнд алт олборлолтын хэмжээ ноднин жилийнхээс 2 тн-р нэмэгдэж, Монголбанкни дах

Монголбанк, Үнэт металлын сорьцын хяналтын газрын салбар, харуул хамгаалалтын нэгдсэн тогтолцоог бүрдүүлэх ажлыг зохион байгуулах.

- Алт олборлолтыг нэмэгдүүлэх нөөц өсгөх, судалгааг гаргаж, хэрэгжүүлэх

Алт олборлолтыг нэмэгдүүлэх, нөөц өсгөх, нөөцийг бүрэн хаягдалгүй ашиглах, нөхөн сэргээлтийн ажлын үр дүнг сайжруулах

Хүрэх үр дүн 1.7:/2017-2018/

Алт олборлолтын хэмжээг жилд 2 тн-с багагүй хэмжээгээр нэмэгдүүлнэ. Төрийн захиргааны төв байгууллага орон нутгийн байгууллагын ажлын уялдаа холбоог сайжруулна.

1.8 Хууль бусаар алт олборлохыг таслан зогсоохтой холбоотой эрх зүйн орчинг сайжруулах

-“Ашигт малтмалын тухай” хууль, Уул уурхайн тухай хуулинд тусгай зөвшөөрлийг олгосон байгууллага нь байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх үүргээ биелүүлээгүй болох нь уулын ажлын болон хайгуулын ажлын тайлан төлөвлөгөөгөөр тогтоогдсоныг үндэслэн тусгай зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох чиглэлээр тусгах

-Аймаг, сумын Засаг дарга болон хууль бусаар ашигт малтмал олборлогч этгээдэд ноогдох

тушаалтын хэмжээ 20 тн-д хүрсэн.

Сэлэнгэ, Төв аймгийн нутагт алт олборлогч аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагаа нөхөн сэргээлтийн байдалд БОАЖЯ, УУХҮЯ, АМГТГ, ЦЕГ, орон нутгийн мэргэжлийн хяналтын газар, тухайн орон нутгийн захиргаанаас нэгдсэн шалгалтыг хийж газар дээр нь очиж танилцан голыг бохирдуулж байгаа шалтгаан цаашид авах арга хэмжээний талаар нэгдсэн хурлыг зохион байгуулав. Сэлэнгэ аймгийн хувьд байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг түүний дотор хууль бусаар ашигт малтмал олборлох гэмт хэрэг нь иргэн аж ахуйн нэгж байгууллагаас ирдэггүй, харин цагдаагийн байгууллага, МХГ, БОАЖГ зэрэг байгууллагын хяналт шалгалтын ажлын үр дүнгээр илэрч байна. Сэлэнгэ аймгийн хэмжээнд хууль бусаар ашигт малтмал олборлож хайсан Ерөө суманд 34, Бугант тосгонд 24, Хүдэр суманд 26, Мандал суманд 9, Баянгол суманд 7, Орхонтуул суманд 9 тус тус зөрчлийг бүртгэж шалгасан байна. Дархан-Уул аймагт ЗДТГ-аас 12 удаагийн хяналт шалгалтын ажлыг явуулж, хууль бусаар алт олборлохыг завдсан болон олборлосон болох 4 ААН, 9 иргэнд хамаарах 12 удаагийн хууль бус үйлдлийг илрүүлэн, хуулийн дагуу арга хэмжээг авахуулж ажилласан байна.

Монголбанкнаас санаачилж байгаа "Алт-2" хөтөлбөр болон "Монгол алт" аяны хүрээнд алт тушаалтыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр хамтран үйл ажиллагаа явуулж, Дорноговь аймгийн Замын-Үүд сумын төвд "Монгол Алт" төрийн

Биелэлт 90%

хариуцлагын тогтолцоог боловсронгуй болгох -Хууль бусаар алт олборлох үйл ажиллагаа эрхлэгчдийн талаархи судалгааг нутаг дэвсгэрийн тархалт, ашиг орлого, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх чиглэлээр хийж тоог бууруулах Хүрэх үр дүн 1.8:/2017-2018/ Хууль бусаар алт олборлох үйл ажиллагаа эрхлэгчдийн тоо буурсан байна. 1.9 Зэс болон бусад металлын баяжмал дахь үнэт металлыг боловсруулах, нэмүү өртөг шингэсэн эцсийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх үйл ажиллагааг татварын болон хөрөнгө оруулалтын бодлогоор дэмжих -Алт, зэс бусад металлын баяжмал дахь үнэт металл ялган авах боломжийн судалгааг боловсруулна. -Баяжмал үйлдвэрлэн гаргаж байгаа аж ахуйн нэгжүүдийг нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүн боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх Хүрэх үр дүн 1.9:/2017-2020/ Алт цэвэршүүлэх үйлдвэрийг байгуулах нөхцлийг бүрдүүлсэн байна. 1.10 “Алтны бирж” байгуулах	байгууллагуудын хамтарсан өдөрлөгийг 2017 оны 10-р сарын 12-нд амжилттай зохион байгуулж "Алт-2" хөтөл хэрэгжилт, алт нийлүүлэлтийн сүлжээг албажуулах, алтны хууль бус ажиллагааг бууруулах талаар хэлэл хийгдсэн. Хууль бусаар олборлолт явуулсан талбайн мэдээллийн судалгааг орон нутгаас авч нэгтгэсэн. Мөн цагда байгууллагаас холбогдох мэдээллийг авч ажилласан. Бичил уурхайн холбогдох хууль тогтоомжийг сурталчлах, хэрэгжилтийг хангах, хувиараа ашигт малтмал олборлох бус үйл ажиллагааг бичил уурхайн зохион байгуулалтад оруулах, албажуулах, байгаль орчны хариу дээшлүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор 13 аймгийн Засаг даргатай гэрээ байгуулан ажилласан. Биелэл Хугацаа бо Зэсийн баяжмал дахь үнэт металл болон бусад дагалдах эрдсийг гүн боловсруулан ялган авч, нэмүү өртөг шийтгэх бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх зорилтын хүрээнд Засгийн газрын 2017 оны 88 дугаар тогтоолоор шийдвэр га хайлуулах үйлдвэрийг Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын нутагт барихаар төлөвлөж төслийн үйл ажил хэрэгжүүлэх судалгааны ажлыг эхлүүлээд байна. Ингэснээр цаашид Оюутолгой, Эрдэнэт, Цагаан суварга зэрэг зэсийн баяжмалын түүхий эдээс алт ялган авах урьдчилсан нөхцөл бүрдэнэ. Биелэлт
--	--

боломжийг судлан хууль эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх

- Алтны бирж байгуулах судалгааг хийнэ.

- Судалгааг үндэслэн санал дүгнэлтийг гарган, холбогдох журмын төслийг боловсруулна.

Хүрэх үр дүн 1.10:/2017-2020/

“Алтны бирж” байгуулах боломжийг судлан хууль эрх зүйн орчинг бүрдүүлсэн байна.

1.11 Алтыг орон нутагт худалдан авах үйл ажиллагааг Монголбанкны салбар буюу арилжааны банкаар гүйцэтгүүлэх боломжийг судлан хэрэгжүүлэх

-Алтыг орон нутагт худалдан авах үйл ажиллагааг судлан судалгааг гаргана.

- Судалгааг үндэслэж алт худалдан авах үйл ажиллагааг эхлүүлэх

Хүрэх үр дүн 1.11:/2017-2020/

Судалгааг гаргасан байна

1.12 Бичил уурхайгаар олборлосон алтыг худалдан авах, хадгалах, тээвэрлэх болон сорьц тогтоох үйл ажиллагаатай холбогдсон дүрэм, журмыг шинээр боловсруулан

Алтны ханшийн эрсдлээс хэрхэн хамгаалах Монголын форекс брокерын “Mgl forex financial services” ХХК байгуулагдан үйл ажиллагаагаа явуулж эхэлсэн. Энэ байгууллагын хувьд алтны биржийн үйл ажиллагааг явуулахад шаардагдах техникийн урьдчилсан нөхцлийг бүрдүүлэх боломжтой болсон байна..

Биелэлт 70%

Хугацаа болоогүй

Хөтөлбөрийн хүрээнд Монголбанкнаас зарласан “Монгол алт” аяны хүрээнд орон нутагт алт худалдан авах боломж цогц арга хэмжээний талаар санал боловсруулагдаж Монголбанкнаас зохион байгуулсан уулзалт арга хэмжээнд илтгэл, хэлэлцүүлэг хийгдсэн. Нэгдсэн чуулга уулзалтын үр дүнгээр зарим орон нутагт сорьцын лаборатори байгуулах орон нутагт алт худалдан авах үйл ажиллагааг Монголбанкны салбар буюу арилжааныбанкаар гүйцэтгүүлэх боломжтой болохыг санал нэгтэй дэмжиж цаашид бодит ажлыг эхлүүлэхээр шийдвэрлэсэн. Энэ зорилтын хүрээнд Швейцарын хөгжлийн агентлагийн Тогтвортой бичил уурхай төслийн санхүүжилтээр алтны нийлүүлэлтийн сүлжээнд оролцогч төрийн байгууллагуудын үйл ажиллагааны үр ашигтай байдлыг дээшлүүлэх, бичил уурхай эрхлэгчдэд илүү үр дүнтэй үйлчилгээ үзүүлэх, тэдгээрийн улс орны макро эдийн засагт илүү их хувь нэмрээ оруулах боломжийг бий болгох зорилгоор Стандарт, хэмжил зүйн газрын Үнэт металлын сорьцын хяналтын газар, Монголбанк, Татварын ерөнхий газар зэрэг төрийн байгууллагуудад дэмжлэг үзүүлэн бичил уурхайчдад алтны нийлүүлэлтийн албан ёсны сүлжээний талаарх сургалт зохион байгууллаа. Сургалтад Баянхонгор, Говь-Алтай, Ховд, Увс, Сэлэнгэ, Дархан-Уул, Төв, Хэнтий аймгуудын 25 сумын 945 бичил уурхайчин (613 эр, 332 эм), бичил уурхайн байгууллагууд (ТББ), орон нутгийн засаг захиргааны ажилтнууд (татварын байцаагч, хөдөлмөр эрхлэлт хариуцсан мэргэжилтэн, нийгмийн ажилтан), Монголбанкны орон нутгийн ажилтнууд зэрэг нийт 76 (64 эр, 12 эм) төрийн албан хаагч хамрагдсан байна. Сургалтаас гарсан санал зөвлөмж дүгнэлтийг төслийн болон төрийн байгууллагуудын цаашдын үйл ажиллагаанд тусган ажиллахаар төлөвлөж

мөрдүүлэх -Бичил уурхайгаар олборлосон алтыг худалдан авах, хадгалах, тээвэрлэх болон сорьц тогтоох журмын судалгааг боловсруулна - Судалгаанд суурилан холбогдох журмыг шинээр боловсруулна Хүрэх үр дүн 1.11:/2017-2020/ Журмын төслийг боловсруулсан байна	байна. Биелэ. Хугацаа бо Энэ арга хэмжээ нь “Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийн 1.3 дах зорилтод төлөвлөсөн “Алт агуулсан хүдэр, элс олб баяжуулах, хамгаалах, хадгалах, тээвэрлэх болон худалдахтай холбогдсон журмыг шинэчлэн боловсруулж м журам”-ын төсөлтэй ижил агуулгатай тул журмыг шинэчлэн боловсруулах шаардлагагүй болж байна. Биелэг
2-р зорилтын хүрээнд: 2.1 Алтны хэтийн төлөв бүхий бүс, нутгийн хэмжээнд улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн болон алтны сэдэвчилсэн судалгаа, ерөнхий эрлийн ажлыг жил бүрийн эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэл, тухайн жилийн улсын төсвийн төсөлд тусгуулан хэрэгжүүлэх -Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх геологийн болон ерөнхий эрлийн ажлын төлөвлөгөөнд алтны сэдэвчилсэн судалгааны ажлыг явуулахаар тусгах - Хэтийн төлөв бүхий талбайд	2- р зорилтын хүрээнд хэрэгжүүлсэн ажлын төлөвлөгөөний гүйцэтгэл Алтны хэтийн төлөв бүхий бүс, нутгийн хэмжээнд улсын төсвийн хөрөнгөөр Монгол орны алтны хэтийн төл үнэлэх, алтны эрэл-үнэлгээний сэдэвчилсэн судалгааны ажлыг Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэл, жил бүрийн улсын төсвийн төсөлд тусгуулсан. Энэ 2017-2019 онд Монгол орны төв, зүүн бүсийн хэмжээнд гүйцэтгэхээр “Гео Тех Импекс” ХХК шалгаран тө хэрэгжүүлэн ажилласан бөгөөд 2017 онд төслийн судалгааны ажилд 1,5 тэрбум төгрөг зарцуулсан байна. Биелэлт

сэдэвчилсэн судалгааны ажил явуулж
үнэлгээ өгөх

Хүрэх үр дүн 2.1: /2017-2018/

Алтны сэдэвчилсэн судалгааны ажил
хийгдэж нөөцийн хэтийн төлөвийн
үнэлгээ өгөгдсөн байна.

**2.2 Алтжилт бүхий улсын өмнөд хил
орчмын бүс, зарим тусгай
хамгаалалттай газар нутагт
геологийн судалгааг явуулж
үнэлгээ өгөх, цаашдын чиглэлийг
тодорхойлох**

- Алтжилт бүхий улсын өмнөд хил
орчмын бүс, зарим тусгай
хамгаалалттай газар нутагт алтны
тойм судалгааг хийх

- Тойм судалгааг үндэслэн зарим
талбайнуудад эрэл үнэлгээний ажлыг
хийх нөхцлийг бүрдүүлэх

Хүрэх үр дүн 2.2: /2017-2020/

Тойм судалгааг хийж үнэлгээ өгөгдсөн
байна

**2.3 Алтны эрэл хайгуулын болон
геологийн зураглалын ажилд олон
улсад нэвтэрсэн тэргүүний
дэвшилтэт техник, технологийг
Монгол Улсад нутагшуулах,
хайгуулын ажлын арга зүй, түүнд
тавигдах шаардлагыг шинэчлэн**

Монгол орны өмнөд хил орчмын бүс нутгийн алтны орд газар, илрэлийн байршлын зургийг боловсруулж санг үүсгэж
алтны нөөцийн мэдээллийн судалгааг төрөлжүүлсэн.

Биелэлт 70%

Хугацаа болоогүй

Геологийн 1:50000-н масштабтай зураглал, ерөнхий эрлийн ажлын хийх заавар, түүнд тавигдах шаардлагад нэмэлт
өөрчлөлт оруулах ажлын тайлан хүлээн авах зааврыг УУХҮС-ын 2017 оны 12-р сарын 12-ны А/236 тоот тушаалаар
шинэчлэн баталсан.

боловсруулж, мөрдүүлэх

-Алтны эрэл хайгуул, зураглалын ажилд олон улсын туршлагаар батлагдсан тэргүүний дэвшилтэт техник технологийг нэвтрүүлэх судалгааг гаргана.

- хайгуулын ажлын арга зүй, түүнд тавигдах шаардлагыг шинэчлэн боловсруулах

Хүрэх үр дүн 2.3: /2017-2020/

Олон улсын туршлага, орчин үеийн техник технологийг нэвтрүүлсэн байна

2.4 Алтны хэтийн төлөв бүхий талбайд сонгон шалгаруулалтын журмаар хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох ажлыг тэргүүн ээлжинд зохион байгуулах

- Алтны хэтийн төлөв бүхий талбайд хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох ажлыг үргэлжлүүлэн эхлүүлнэ

- Алтны тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчдэд орон нутгаас тавьдаг шаардлагыг тодорхой болгох

- Хайгуулын тусгай зөвшөөрлөөр олгох сонгон шалгаруулалтын талбайг зарлахдаа алтны хэтийн төлөв сайтай илрэлийн талбайнуудыг тэргүүн ээлжинд олгодог болох

Хүрэх үр дүн 2.4: /2017-2020/

Журамд өөрчлөлт орсноор өргөдлөөр

Хугацаа бс

Биелэл

Хайгуулын тусгай зөвшөөрөл сонгон шалгаруулалтаар олгох талбайн солбицолыг тогтоох тухай Засгийн газрын 2 оны 37 тоот тогтоолыг батлуулсан. Хайгуулын тусгай тусгай зөвшөөрөл өргөдлөөр олгох талбайн солбицлыг боловсруулан Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлсэн. 2009-2014 онд хийгдсэн 1:50000-ны масштабтай Улс геологийн эрэл шалгалтын ажлаар тогтоогдсон илрэл эрдэсжсэн цэгүүдийн мэдээллийг үндэслэн 1.6 сая га талбай ялган ЗГ-ын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн батлуулсан. Хөрөнгө татах, өргөдлөөр талбай авах сонголт, боломжийг нэмэгдүүлэх үүднээс 18,2 сая га талбайг ялган ЗГ-ын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлсэн. Засгийн газрын оны 239, 2015 оны 511 дүгээр тогтоолуудаар батлагдсан сонгон шалгаруулалтаар олгох боломжтой 8.6 сая га талбайсан. ЗГ-ын 2017 оны 37, 234 дүгээр тогтоолуудаар сонгон шалгаруулалтаар олгох боломжтой 1.6 га талбайг батлуулсанаар нийт сонгон шалгаруулалтаар олгох боломжтой талбай 10.2 сая га болсон. ЗГ-ын 2014 оны 239, 20 оны 511 дүгээр тогтоолуудаар батлагдсан өргөдлөөр олгох боломжтой 18.2 сая га талбай дээр ЗГ-ын 2017 оны 10 дугаар тогтоолоор 13.8 сая га талбайг батлуулсан. Нийт өргөдлөөр олгох боломжтой талбай 32 сая га болсон.

2017 онд сонгон шалгаруулалтыг нийт 9 удаа зарлаж 95 талбай хамруулснаар одоогоо 29 талбайд тусгай зөвшөөр олгосон. Шинээр 23 алтны ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийг 2017 онд олгосон.

болон сонгоноор олгогдох эрэл хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн тоог нэмэгдүүлсэн байна

2.5 Алтны нөөцийн бүртгэл, эрэл хайгуулын ажлын мэдээллийг тогтмол шинэчлэн, нөөцийн хөдөлгөөнийг жил бүр хийж баталгаажуулах

- Алтны нөөцийн хөдөлгөөний бүртгэлийг сайжруулах:
- Алтны шороон ордуудын бүртгэл
- Алтны үндсэн ордуудын бүртгэл
- Алт агуулсан бусад металлын ордуудын бүртгэл

- Алтны мэдээллийн санг бий болгож төрөлжүүлэх

Хүрэх үр дүн 2.5: /2017-2020/

Алтны нөөцийн хөдөлгөөнийг тогтмол хийж, бүртгэлжүүлэлтийг сайжруулсан байна.

Биелэлт 100%

Монгол Улсын алтны ордуудын бүртгэгдсэн нөөцийг үндсэн болон шороон орд мөн алт агуулсан бусад металлын ордын төрлөөр ялгаж ангилсан.

2017 онд Улсын ашигт малтмалын нэгдсэн тоо бүртгэлд шинээр алтны үндсэн орд-4, алтны шороон орд-24, нийт 5,9 тонн алтны нөөцийг хүлээн авсан байна.

Алтны шороон орд-24, нөөцийн хэмжээ 2,764.32 кг

Алтны үндсэн орд-4, нөөцийн хэмжээ 3,211.86 кг

Биелэлт 90%

Хугацаа болоогүй

3-р зорилтын хүрээнд:

3.1 Алтны олборлох үйл ажиллагаанд хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөлөл багатай, байгаль орчинд ээлтэй тэргүүний дэвшилтэт техник, технологийг нэвтрүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх

- Алтны үндсэн болон шороон ордуудад хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд ээлтэй тэргүүний дэвшилтэт техник технологийн судалгааг хийж,

3-р зорилтын хүрээнд хэрэгжүүлсэн ажлын төлөвлөгөөний гүйцэтгэлийн тайлан

Алтны олборлолт, боловсруулалтын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжүүдэд бодлогын дэмжлэг үзүүлэн ажилласан. АМГТГ-аас Ашигт малтмалын тухай хуулийн 11.1.8-д заасныг хэрэгжүүлэх, технологийн төвшний үнэлгээ хийх, үнэлэлт, дүгнэлт гарсны дараа холбогдох зөвлөмжийг боловсруулж шийдвэрлүүлэх ажлыг эхлээд байна.

ЭМЯ-аас бичил уурхай эрхлэгчдийн эрүүл мэндийн, тусламж үйлчилгээг сайжруулах, бичил уурхайчдын мэргэжлээс шалтгаалах өвчин эмгэгээс урьдчилан сэргийлэх, эрүүл мэндийн боловсролыг сайжруулах чадавх бэхжүүлэх багц ажлын хүрээнд бичил уурхайчид олноор төвлөрсөн Баянхонгор аймагт “Бичил уурхай эрхлэгчид болон тэдний гэр бүлийн гишүүдэд химийн бодисын хор, хөнөөлийн талаар хэрхэн сурталчлах талаар 2017 оны 6 дугаар сарын 2-3-ны өдрүүдэд сургалт зохион байгуулсан. Сургалтад бичил уурхай бүхий Баацагаан, Баян-Овоо, Баян-Өндөр, Баянбулаг, Баянцагаан, Бөмбөгөр, Галуут, Жаргалант, Жинст, Шинэжинст, Хүрээмарал, Эрдэнэцогт, Баянлиг, Гурванбулаг, Заг

зөвлөмж боловсруулна. - Тэргүүний техник, технологийг нэвтрүүлэх үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх Хүрэх үр дүн 3.1: /2017-2020/ Техник, технологи нэвтрүүлсэн байна. 3.2 Хариуцлагатай ил тод уул уурхайг хөгжүүлэх, олон улсын туршлага, алтны эдийн засгийн үр өгөөж, орон нутгийн хөгжилд оруулж байгаа хувь нэмэр, алтны борлуулалтаас олох орлогын зарцуулалтын талаар олон нийтэд сурталчлан ойлгуулахад чиглэсэн мэдлэг, боловсрол олгох сургалт зохион байгуулах - Төр, иргэд, олон нийтийн оролцоотойгоор хариуцлагатай уул уурхайг хөгжүүлэх олон улсын туршлагыг судлах ажлыг өргөжүүлэх: -Геологийн судалгааны шатанд -Хайгуулын шатанд - Олборлолтын үе шатанд холбогдох сургалт, хэлэлцүүлгийг зохион байгуулна Хүрэх үр дүн 3.2: /2017-2018/ Сургалтыг зохион байгуулсан байна. 3.3 Ойролцоо болон хил залгаа	сумдын эрүүл мэндийн төвийн эмч нар болон аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн эмч нар, Эрүүл мэндийн газрын дарга, мэргэжилтэн нийт 21 хүн оролцсон. Сургалтад оролцсон эмч нар бичил уурхай эрхлэгчид болон тэдний гэр бүлий гишүүдэд химийн бодисын хор, хөнөөлийг сурталчлах сургалтыг Баянхонгор аймгийн Галуут, Жаргалант, Заг, Гурванбулаг сумдад хийсэн. Сургалтад нийт бичил уурхайчид болон тэдгээрийн гэр бүлийн гишүүд болох 1,000 х хамрагдсан байна Биелэг Хугацаа бо УУХҮЯ, Тогтвортой хөгжлийн төлөөх олон улсын хүрээлэн хамтран “Уул уурхай, ашигт малтмал, металл, тогтворт хөгжлийн засгийн газар хоорондын форум” байгууллагын дэмжлэгтэйгээр “Монгол Улсад Уул уурхайн салбарын бодлогыг хэрэгжүүлэх чадавхийг сайжруулах нь” сургалтыг 3 дугаар сарын 20-23-ны өдрүүдэд Улаанбаатар хотно зохион байгуулсан. Энэхүү сургалтын хүрээнд алтны шороон ордын олборлолтын үйл ажиллагаа зонхилж буй Сэл Дархан, Төв аймгийн холбогдох сумдын Засаг дарга, байгаль орчны асуудал хариуцсан мэргэжилтэнг урьж оролц уурхайн хаалтын бодлогын ач холбогдол, хаалтын бодлогыг сайжруулах хэрэгцээ шаардлага, төслийн үе шат бүр, хаалтын эрсдэлийг удирдах чиглэлээр болон орон нутгийн нийгэм, эдийн засгийн үр нөлөөг нэмэгдүүлэх нь зэрэг сэдвүүдээр олон улсын экспертүүд болон дотоодын зөвлөхүүд илтгэл танилцуулж нээлттэй хэлэлцүүлэг өрнүүлсэн. Хэлэлцүүлгийн дараа УУБГ-ын дарга Ж.Ганбаатар сургалтын талаар хэвлэл мэдээлэлд ярилцлага өгсөн. Мөн 3 дугаар сарын 24-ний өдөр Сэлэнгэ аймагт томилолтоор ажиллахдаа Засаг дарга болон сумдын засаг дарга холбогдох албаны хүмүүстэй уулзаж ярилцсан. Монголын ажил олгогч эздийн нэгдсэн холбооны байранд байгаль орчны чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг т бус байгууллагын 20 гаруй ажилтанд 2017 оны 1-р сарын 27-нд “Эрдэс, баялаг олборлох үйл ажиллагааны үе шат ирг оролцоо”, “Эрдэс, металлын үйлдвэрлэлийн үе шат, Ашигт малтмалын хайгуул” сэдвээр ГБГ-аас сургалт явуулсан уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам (УУХҮЯ) болон Олборлох үйлдвэрлэлийн засаглалыг сайжруулах төслийн Ажлын (ОУИТБС), Нээлттэй нийгэм форум (ННФ)-ын хооронд 2017 оны 6 дугаар сарын 22-ны өдөр Эрдэс баялгийн са гэрээний ил тод байдлыг хангах чиглэлээр хамтран ажиллах, харилцан ойлголцлын Санамж бичигт гарын үсэг зу Төрөөс эрдэс баялгийн салбарт баримтлах бодлого болон ОУИТБС-ыг хэрэгжүүлэх хүрээнд гэрээний ил тод баи хангах чиглэлээр Талууд 2014 оноос хамтран ажилласны үр дүнд Эрдэс баялгийн гэрээний мэдээллийн цахим (www.iltodgerее.mn/www.resourcecontracts.mn) байгуулснаа олон нийтэд танилцуулж, албан ёсны нээлтээ хийсэн. Биелэлт 1
--	---

орших тусгай зөвшөөрөл бүхий алтны ордуудын ашиглалтын үеийн тосгон, дэд бүтэц, зам, цахилгаан хангамж болон алт боловсруулах үйлдвэрийг цогц байдлаар төлөвлөн байгуулах боломжийг судлан хэрэгжүүлэх

- Алтны ордууд болон бусад төрлийн ашигт малтмалын ордуудын дэд бүтэц, бүчилсэн хөгжилтэй уялдуулсан судалгааг боловсруулна.

- Алт боловсруулах үйлдвэрийг цогц байдлаар барьж байгуулах боломжийг судлан хэрэгжүүлэх

Хүрэх үр дүн 3.3: /2017-2020/

Холбогдох судалгааг хийсний үндсэн дээр төлөвлөсөн арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн байна.

3.4 Стратегийн ач холбогдол бүхий алтны ордуудын ашиглалтыг эхлүүлэх

- Стратегийн ач холбогдол бүхий алтны ордуудыг ашиглах бэлтгэл ажлыг хангах

- Орд ашиглах гэрээг байгуулах

- Олборлолтын ажлыг эхлүүлэх

Хүрэх үр дүн 3.4: /2017-2018/

Ордуудыг ашиглах бэлтгэл ажлыг

Алтны ордуудын төрлөөр байршлын урьдчилсан судалгааг гаргасан. Нөөц тогтоогдсон зарим алтны ордуудын төслийн ТЭЗҮ эцэслэн батлагдан гараагүй байна.

Биелэлт 70%

Хугацаа болоогүй

Гацууртын алтны үндсэн ордыг ашиглах хүрээнд Орд ашиглах гэрээ болон Хөрөнгө оруулалтын гэрээ байгуулах хэлэлцээр хийх Ажлын хэсэгт дэмжлэг үзүүлэх дэд Ажлын хэсгийг Уул уурхайн бодлогын газрын дарга Ж.Ганбаатараар ахлуулан байгуулсан. Уг Ажлын хэсэг Орд ашиглах гэрээний төсөл болон Хөрөнгө оруулалтын гэрээний төслүүдийг боловсруулан танилцуулсан.

Гацууртын алтны үндсэн ордыг ашиглах гэрээ, хөрөнгө оруулалтын гэрээний төсөл боловсруулахад дэмжлэг үзүүлж, орд ашиглах гэрээ болон хөрөнгө оруулалтын гэрээний төсөл боловсруулах Ажлын хэсгийн гишүүдээс ирүүлсэн саналыг хэлэлцэн тусгах, гэрээний төслийг бэлтгэхэд оролцон санал боловсруулсан. Дэд ажлын хэсэг нийт 4 удаа хуралдсан. Орд ашиглах гэрээ болон хөрөнгө оруулалтын гэрээний анхны төслүүдийг боловсруулан "Сентерра Гоулд" ХХК руу санал авахаар хүргүүлсэн.

Биелэлт 90%

хангаж олборлолтыг эхлүүлсэн байна.

3.5 Алтны болон алт агуулсан бусад ашигт малтмалын ордуудад судалгаа хийж, үнэлгээ өгөх замаар эдийн засгийн эргэлтэд оруулахад шаардлагатай нөхцөлийг тодорхойлсны үндсэн дээр зохих дэмжлэг үзүүлэх

- Алтны болон алт агуулсан бусад ашигт малтмалын ордуудын судалгааг хийх
- Ойрын үед хэрэгжих боломжтой төслүүдийн судалгаа гаргах
- Ашиглалтад оролгүй хүлээгдэж байгаа ордуудын нөхцөл байдлын судалгаа гаргах
- Ордыг ашиглах нарийвчилсан төлөвлөгөөг боловсруулж батлуулсан байна.

Хүрэх үр дүн 3.5: /2017-2020/

Төлөвлөлтийн дагуу алт олборлолтыг эхний жил 18 тн, 2018 онд 20 тн-д хүргэнэ. 2020 онд 25 тн-д хүргэнэ.

Судалгааг гаргаж, аж ахуйн эргэлтэнд оруулах үнэлгээ хийгдсэн байна.

3.6 “Гол, мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын

2017 оны 5-р сарын 19-нд УУХҮЯ-нд 30 гаруй алтны үндсэн орд эзэмшигч аж ахуйн нэгжүүдийн төлөөлөлтэй уулзалтыг зохион байгуулж, үндсэн ордуудыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах, тулгарч буй хүндрэл, цаашид авах хэмжээний талаар хэлэлцэж санал солилцов.

Ойрын хугацаанд хугацаанд хэрэгжих боломжтой алтны ордуудын 69 төслийн жагсаалт, уулын ажлын төлөвлөлтэй тусгай зөвшөөрлийн мэдээллийг гаргаж Хөгжлийн банкинд хүргүүлсэн.

Алт олборлолтыг 2017 онд 20 тн-д хүргэж алт олборлолтын төлөвлөгөөг 111%-р давуулан биелүүлсэн.

Биелэлт- 1

Орхон голын урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газарт олборлолтын ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжийн буруутай үйл ажиллагаанаас голын ай сав газарт иргэд оршин суух

хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газарт ашигт малтмал хайх, олборлох, ашиглахыг хориглох тухай хууль”-ийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах хүрээнд шороон болон үндсэн ордуудын нөөцийг цаашид зохистой ашиглах нөхцөлийг бүрдүүлэх

-3.6.1 Хуулийн хэрэгжилтэнд хамрагдсан талбайн бодит судалгааг гаргаж холбогдох дүгнэлтийг гаргана.

- Хуулийн хэрэгжилтийг хангах зохистой шийдлийг гаргаж хэрэгжүүлнэ.

Хүрэх үр дүн 3.6.1: /2017-2018/

Хуулийн хэрэгжилтийг хангах хүрээнд шороон болон үндсэн ордуудын нөөцийг зохистой ашиглах нөхцлийг бүрдүүлсэн байна.

3.6.2 Ойн сан бүхий газрын хилийн заагийг тухайн аймагт хийгдсэн хамгийн сүүлийн ойн зохион байгуулалтын зураглалаар тогтоож байх чиглэлээр асуудал боловсруулан ЗГ-т оруулах

Хүрэх үр дүн 3.6.2: /2017-2018/

Алтны зарим ордыг ашиглах, ойн сан бүхий газрыг бодитой тогтоох,

бэлчээрлэх боломжгүй болж байгаа тухай Ерөнхий сайдыг Өвөрхангай аймагт ажиллах үед иргэдээс гарсан гомдлын дагуу Орхон голын сав дагуух ашиглалтын үйл ажиллагааг зогсоох арга хэмжээ авсан.

Урт нэртэй хуулийн үйлчлэл байсан 366 ашиглалтын тусгай зөвшөөрлөөс 133 тусгай зөвшөөрөл хуулийн үйлчлэлээс гарсан бөгөөд үүнээс 17 тусгай зөвшөөрлийн талбайд АМГТГ, МХЕГ, Аймгийн засаг дарга, БОАЖЯ, тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нар оролцсон 5 талт гэрээ байгуулж үйл ажиллагаа явуулах боломжтой болжээ.

БОАЖЯ-хэрэгжилт

хамгаалалтад авах арга хэмжээ хэрэгжсэн байна.

3.6.3 Гадаргын усны мэдээллийн санд өөрчлөлт оруулах Нөхөн сэргээсэн газрыг урсац бүрэлдэх эх, энгийн хамгаалалтын бүсэд буцаах чиглэлээр Засгийн газрын 2015 оны 120 тоот тогтоолоор баталсан "Гол, мөрний урсац бүрэлдэх эхийн бүсэд олгосон тусгай зөвшөөрлийг цуцлах, усны сан бүхий газрын энгийн хамгаалалтын бүсэд олборлолт явуулж эхэлсэн, тусгай зөвшөөрөл бүхий талбайд холбогдох арга хэмжээ авах, нөхөн сэргээлт хийлгэх журам"-д өөрчлөлт оруулах

Хүрэх үр дүн 3.6.3: /2017-2018/

Алт олборлогч аж ахуйн нэгжүүдийн бичиг баримтын бүрдэл хангагдаж нөхөн сэргээлтийг хийх эдийн засгийн хөшүүрэг бий болсон байна.

3.6.4 Усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүсийн хилийн заагийг тэмдэгжүүлэх, хамгаалах, үүссэн зөрчлийг арилгах арга хэмжээг тодорхойлж, аж ахуйн нэгжийн үүрэг хариуцлагыг нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авах

Хүрэх үр дүн 3.6.4 : /2017-2018/

Усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүсийн хилийн заагийг тэмдэгжүүлэх,

Биелэлт
Хугацаа бол

хамгаалах, үүссэн зөрчлийг арилгах арга хэмжээ хэрэгжсэн байна.

3.7 Үнэт металлын сорьцын хяналтын байгууллагыг бэхжүүлж техник технологийг шинэчлэх, алт олборлолтын томоохон бүс нутагт сорьцын салбар лаборатори байгуулах нөхцөлийг хангах, хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны хяналтын тогтолцоог сайжруулах

- Стандарт, хэмжил зүйн газрын Үнэт металлын сорьцын хяналтын газрын лабораторийн техник технологийг шинэчлэх:

- Сорьцын лабораторийн тоног төхөөрөмжийг шинэчлэн сайжруулж, хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх
Алт тушаалтын бүртгэлийг сайжруулах

- Алт олборлолтын томоохон бүс нутгуудад сорьцын лаборатори байгуулах нөхцөлийг бүрдүүлэх

Хүрэх үр дүн 3.7: /2017-2013/

Сорьцын хяналтын албын хадгавхийг бэхжүүлж, техник технологийг шинэчилсэн байна.

3.8 Алт цэвэршүүлэх үндэсний үйлдвэрийг байгуулах

- Алт цэвэршүүлэх үйлдвэр байгуулах судалгааг гаргана

Энэ зорилтын хүрээнд сорьцын хяналтын байгууллагын техник, технологийг шинэчлэхэд шаардлагатай санхүүжилтын 1,25 тэрбум төгрөгийн тооцоог гаргаж, хөтөлбөрийн хүрээнд холбогдох яам, байгууллагад тавьж байсан боловч төсвийн санхүүжилтын эх үүсвэр шийдэгдээгүй хойшлогдсон. Иймээс энэ асуудлыг ойрын үед зайлшгүй шийдвэрлэх шаардлагатай юм.

Швейцарын хөгжлийн агентлагийн Тогтвортой бичил уурхай төслөөс ҮМСХГ-ийн техникийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх зорилгоор Итали Улсад үйлдвэрлэсэн 3 кг хүртэлх жинтэй алт хайлуулах 40 сая төгрөгийн өртөг бүхий индукцийн зуухыг хөргөлтийн төхөөрөмжийн хамт худалдан авч суурилуулж өгсөн. Энэхүү зуухыг хүлээлгэн өгөх ёслолын үйл ажиллагааг 2007 оны 3 дугаар сарын 23-ны өдөр зохион байгуулагсан ба Монгол Улсын Шадар сайдын ажлын алба, Стандарт хэмжилзүйн газар, Швейцарийн хөгжлийн агентлаг зэрэг холбогдох байгууллагуудын төлөөллүүд оролцлоо. Бага хэмжээний алт хайлуулах боломжтой энэхүү зуухыг ашиглалтад оруулснаар бичил уурхайчид болон хувиараа ашигт малтмал олборлогч иргэд ҮМСХГ-аар түргэн, шуурхай үйлчлүүлэх боломжтой болсон.

Монголбанкнаас явуулсан “Монгол алт” аяны хүрээнд зохион байгуулсан бүсийн уулзалт, арга хэмжээний үеэр алтны худалдан авалтыг нэмэгдүүлэхэд орон нутагт сорьцын лаборатори байгуулах шаардлагатай талаар санал дүгнэлт гарсан.

Биелэлт 90%

Уул уурхай хүнд үйлдвэрийн сайд, Монголбанкны ерөнхийлөгчийн 2017 оны 3-р сарын 29-ний өдрийн А/62, А-98 тоот хамтарсан тушаалаар Алт цэвэршүүлэх үйлдвэр байгуулах төслийг хэрэгжүүлэх талаар судалгаа хийж, санал дүгнэлт боловсруулах үүрэг бүхий УУХҮЯ, Монголбанк, Стандарт хэмжил зүйн газар, “Эрдэнэс Монгол”ХХК -ийн төлөөлөгч оролцсон Ажлын хэсгийг байгуулсан. Ажлын хэсгийн календарчилсан төлөвлөгөөний дагуу үйлдвэрийн технологийн харьцуулсан судалгааны ажлыг гүйцэтгэж байна. Монголбанк, ARGOR-HERAEUS S.A. компанийн төлөөлөлтэй алт

-Алт цэвэршүүлэх үйлдвэрийг барих ТЭЗҮ-ийн тооцоололыг боловсруулах

- Алт цэвэршүүлэх үйлдвэрийг байгуулна.

Хүрэх үр дүн 3.8: /2017-2020/

Үйлдвэрийг байгуулсан байна.

3.9 Алтыг боловсруулж, нэмүү өртөг шингэсэн эцсийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх

- Алтыг боловсруулах гар урлалын эцсийн бүтээгдэхүүн гаргах нарийвчилсан судалгааг гаргана.

- Алтны сорьцын хяналтын үйл ажиллагааг сайжруулна

- Үнэт металлаар хийх уран дарханы гар урлалын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг дэмжих

Хүрэх үр дүн 3.9: /2017-2020/

Бүтээгдэхүүний төрөл, үйлдвэрлэлийн хэмжээ нэмэгдсэн байна.

3.10 Дэлхийн түвшний алтны олборлолт, худалдаа, олон улсын зах зээлийн үнэ, Монголбанкны сар

цэвэршүүлэх үйлдвэрийн суурь судалгааг хийлгэх асуудлаар Ажлын хэсгийн уулзалт зохион байгуулсан. Ажлын Монгол Улсад алт цэвэршүүлэх үйлдвэр байгуулах тухай, алтны зах зээлийн төлөв, дунд хугацааны чиг хандлагыг судалгааны ажлыг хийж гүйцэтгэсэн. Алт цэвэршүүлэх үйлдвэрийг барьж байгуулах боломж, нөхцөлийн талаар боловсруулж, суурь судалгааг хийх үүрэг бүхий Ажлын хэсэг УУХҮ-ийн сайд болон Монголбанкны Ерөнхийлөгч хамтарсан А/62-А/98 тушаалаар байгуулагдан ажилласан. Ажлын хэсэг Монгол Улсад алт цэвэршүүлэх үйлдвэр байгуулах боломжийн талаарх судалгааг хийж, санал дүгнэлтийг боловсруулан Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн болон Монголбанкны ерөнхийлөгчид танилцуулсан.

Алт цэвэршүүлэх үйлдвэрийн ТЭЗҮ гүйцэтгэх тендер шалгаруулалтыг зарлах бэлтгэл ажлыг ханган ажиллаж байн

Биелэлт

Германы Олон улсын хамтын ажиллагааны нийгэмлэг (GIZ) болон Швейцарийн Хөгжлийн агентлаг (SDC) хамт хувиараа алт олборлогч иргэдийн олборлосон алтаар эцсийн бүтээгдэхүүн хийх, улмаар эдгээр иргэдийг уран дарх чиглэлээр суралцаж, хөрвөн ажиллах боломжийг бий болгох зорилгоор уран дархчуудын дунд уралдаан зохиож “Уламжлалаар ирээдүйг гоёхуй” нэртэй үзэсгэлэн гаргасан. Үзэсгэлэнд 27 уран дархны 64 бүтээлийг оролцуулсан. 3 бүтээлүүдийг ээмэг, бөгж, зүүлт гэсэн гурван төрөлд ангилан хувааж, тус бүрд нь шилдгүүдийг тодруулсан байна.

Биелэлт

Монголбанкны цахим хуудсан дээр Монголбанкны алт худалдан авалтын сар бүрийн мэдээг нэгтгэсэн файл боловсруулж байршуулсан болно. Мөн Монголбанкны алт худалдан авах үнийн баазыг Монголбанкны цахим хуудсанд байршуулсан

бүрийн алтны худалдан авалтын тухай мэдээллийн нэгдсэн сан бий болгох

Дэлхийн түвшний алтны олборлолт, худалдаа, олон улсын зах зээлийн үнэ, Монголбанкны сар бүрийн алтны худалдан авалтын тухай мэдээллийн нэгдсэн сан бий болгох

Хүрэх үр дүн 3.10: /2017-2018/

мэдээллийн нэгдсэн санг бий болгосон байна

3.11 Алтны олборлолт, боловсруулалт, нөхөн сэргээлт, уурхайн хаалтын үйл ажиллагааг стандартын түвшинд гүйцэтгэж, Монголбанкинд алт тушаасан үндэсний компанийн үйл ажиллагаанд зохих дэмжлэг үзүүлэх

- Монголбанкинд тушаасан алт, алтны олборлолтын судалгаа,
- Нөхөн сэргээлт, уурхайн хаалтын үйл ажиллагааны судалгааг хийх

- Тэдгээрийг урамшуулах үйл ажиллагааг тогтмол зохиог байгуулах, холбогдох санал зөвлөмжийг гаргах

Хүрэх үр дүн 3.11: /2017-2020/

Үйл ажиллагааг дэмжиж урамшуулсан байна.

Биелэлт 100%

2017 онд зөвшөөрөгдсөн ашиглалтын үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд 14,373.8 кг алт олборлохоор тусгажээ. Энэ оны эхний 9-р сарын байдлаар 12,921.2 кг алтыг Стандарт, хэмжил зүйн газрын Сорьцын хяналтын газарт сорьц тогтоолгохоор ирүүлсэнээс ашиглалтын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө ирүүлээгүй аж ахуйн нэгжүүд 4,081.4 кг алт олборлож, төлөвлөгөө ирүүлээгүй аж ахуйн нэгжүүд болон хууль хүчний байгууллагууд 509.5 кг иргэд 8,330.3 кг алтыг сорьц тогтоолгосон байна. Монголбанкнаас тус банкинд алтыг тогтвортой болон их хэмжээгээр нийлүүлсэн ААН-д гэрчилгээ олгож, цаашид зээллэгийн хөнгөлөлт хамруулахаар ажиллаж байна.

УУХҮЯ-наас зохион байгуулсан Уул уурхайн 95 жилийн ойн арга хэмжээний үеэр уул уурхайн салбарын 2017 оны "Тэргүүний нөхөн сэргээгч" ААН-р алт олборлогч "Монголын үндэсний олборлогч" ХХК-ийг шалгаруулж УУХҮСайдын батламж гардуулсан.

Биелэлт 100%

Хугацаа болоогүй

2017 онд нийт алтны уурхайд 6020 хүн ажилласан байна. Үүнээс Алтны шороон орд: нийт ажилласан хүн-5071, ИТА-2024, Оператор-1002, Туслах-1916, Орон нутаг-2178, Алтны үндсэн орд: ажилласан хүн-949, ИТА-274, Оператор-180, Туслах-246, орон нутаг-246.

3.12 Алтны үйлдвэрлэлд ажиллагсдын чадавхийг дээшлүүлэх, мэргэшүүлэх сургалтыг тогтмол зохион байгуулах, олон жил үр бүтээлтэй ажиллаж байгаа алт олборлогч аж ахуйн нэгж, ажиллах хүчний судалгааг хийж урамшууллын механизмыг бий болгох - Алт үйлдвэрлэлд ажиллагсадын мэдлэг чадварыг дээшлүүлэх сургалтанд хамруулж байх - Он удаан жил үр бүтээлтэй ажиллаж байгаа: - алт олборлогч аж ахуйн нэгж , - албан хаагчдын судалгааг хийх, - Тэдгээрийн хөдөлмөрийг үнэлэх, амжилт гаргасан байгууллага, хүмүүсийг урамшуулах ажлыг жил бүр зохион байгуулах Хүрэх үр дүн 3.12: /2017-2020/ Сургалтыг зохион байгуулсан байна. Холбогдох судалгааг гаргаж, дээд шатны байгууллагад хүргүүлсэн байна.	Энэ зорилтын хүрээнд тус яамны зүгээс зохион байгуулсан Уул уурхайн 95 жилийн ойн арга хэмжээний үеэр уурхайн сайд /хуучнаар/-ын 2012 оны 67 тоот тушаалын дагуу Геологи, уул уурхайн салбарын 2017 оны шилдэг ахуйн нэгж, байгууллагыг шалгаруулсан бөгөөд “Тэргүүний нөхөн сэргээгч” аж ахуйн нэгж, байгууллагаар олборлогч “Монголын үндэсний олборлогч” ХХК, “Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйг эрхэмлэж байгууллагаар “Монполимет” группыг тус тус шалгаруулж, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын батламж гардуулж 2017 онд алтны салбараас 10 орчим ажилтан салбарын тэргүүний ажилтнаар шагнагдсан байна. Биелэл
4-р зорилтын хүрээнд: 4.1 алтны үйлдвэрлэлийн улмаас эвдрэлд орсон талбайн бүртгэл тооллого болон нарийвчилсан байр зүйн зураглал хийж, хохирлын хэмжээг тогтоосны үндсэн дээр	4- р зорилтын хүрээнд хэрэгжүүлсэн ажлын төлөвлөгөөний гүйцэтгэлийн тайлан 18 аймгийн хэмжээнд нөхөн сэргээлт хийх шаардлагатай талбай, хууль бусаар олборлолтод өртсөн газар, эвдрэлд орсон газрын тооллогыг шинэчлэн хийхээр мэдээллийг БОАЖЯ болон АМГТГ-ын мэдээллийн санд хүргүүлэн судалгаанд шүүлт хийгдэн хууль бус олборлолтод өртсөн, нөхөн сэргээх шаардлагатай талбайг ялгасан. Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайдын 2017 оны 03 дугаар сарын 29-ний өдрийн А/71 тоот тушаалаар 2017-2018 онд тус тус хийгдэн судалгааг зохион байгуулж, судалгааг судалгаанд шүүлт хийгдэн хууль бус олборлолтод өртсөн, нөхөн сэргээх шаардлагатай талбайг ялгасан.

нөхөн сэргээлт хийх нарийвчилсан төлөвлөгөө боловсруулан буруутай хуулийн этгээдээр нөхөн сэргээлт хийлгэх замаар алт олборлогч аж ахуйн нэгжийн хариуцлагыг өндөржүүлэх, нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх

- Алтны орд газрын эвдрэлд орсон талбайн судалгааг гаргана

- Нөхөн сэргээлт хийх талбайн нарийвчилсан төлөвлөгөөг боловсруулна

- Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөнд хяналт, шинжилгээ үнэлгээ хийх

Хүрэх үр дүн 4.1: /2017-2018/

Төлөвлөгөөг боловсруулж, нөхөн сэргээлтийн хяналт шинжилгээ, үнэлгээг хийсэн байна.

Судалгааг гарган холбогдох байгууллагад хүргүүлж, мэдээллийн сантай болсон байна.

4.2 Алт олборлолтын үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа аж ахуйн нэгжийг бүртгэлжүүлж, тэдгээрт тавих хяналт, хариуцлагын тогтолцоог бий болгох, төрийн байгууллагын ажлын уялдаа холбоо, хамтын ажиллагааг сайжруулах нөхцөлийг бүрдүүлэх

“Уул уурхайн ашиглалтын улмаас эвдэрсэн газрын тооллого хийх ажлын удирдамж” батлагдсан. Тооллогын дүнгийн талаар Засгийн газрын хуралд 2017 оны 08 дугаар сарын 17-ны өдөр танилцуулж 36 тоот тэмдэглэлээр аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нарт тооллогыг 2018 онд хийж дуусгах талаар үүрэг өгсөн.

Биелэлт 70%

Хугацаа болоогүй

Орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй хайгуул болон олборлолтын үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжийн судалгаа, бичил уурхайчид, нөхөрлөлийн судалгааг авч АМГ.Т.Г-т мэдээллийн санг үүсгэсэн.

- Алт олборлогчид, борлуулагчдын нэгдсэн судалгааг гаргах

- Алт олборлогчдыг бүртгэлжүүлэх

-Бүртгэлжүүлсний үндсэн дээр хяналтын тогтолцоог бий болгоно. Холбогдох журмыг боловсруулна

Хүрэх үр дүн 4.2: /2017-2018/

төрийн байгууллагуудын ажлын уялдаа холбоо, хамтын ажиллагааг сайжруулах нөхцлийг бүрдүүлсэн байна, холбогдох журмыг боловсруулсан байна.

4.3 Алтны орд ашигласны улмаас хүний эрүүл мэнд, байгаль орчин, нийгэмд үзүүлж байгаа сөрөг нөлөөллийн үнэлгээг тодорхойлох олон улсын туршлагыг судлан холбогдох аргачлалыг боловсруулж нэвтрүүлэх

4.3.1 - Олон улсын туршлагыг судалж зөвлөмж гаргана

- Зөвлөмжийн дагуу үнэлгээ тогтоох аргачлалыг боловсруулж нэвтрүүлнэ

Хүрэх үр дүн 4.3.1: /2017-2018/

Холбогдох аргачлалыг боловсруулж нэвтрүүлсэн байна.

4.3.2 Тухайн жилийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг бүрэн хийгээгүй тохиолдолд аймаг, сум, дүүргийн Засаг дарга болон мэргэжлийн

БОАЖЯ хэрэгжилт

хяналтын байгууллагатай хамтран дараагийн жилийн олборлолтын ажлыг эхлүүлэхгүй байх арга хэмжээг хэрэгжүүлэх

Хүрэх үр дүн 4.3.2: /2017-2018/

Нөхөн сэргээлтийн ажлыг орхигдуулахгүй байх нөхцөл хэрэгжсэн байна.

4.3.3 Уул уурхайн хуулинд БОХ, НС үүргээ биелүүлээгүй болох нь уулын үйлдвэрийн үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрлийг олгосон байгууллага өөрийн эрх мэдлийн хүрээнд түтгэлзүүлэх, хүчингүй болгох чиглэлээр тусгах

Хүрэх үр дүн 4.3.3: /2017-2018/

БОХ, НС үүргээ биелүүлээгүй тохиолдолд авах арга хэмжээ илүү хатуу, хэрэгжих нөхцөл бүрдсэн болсон байна.

4.3.4 Алтны ордыг ашигласны улмаас байгаль орчинд учруулсан хохиролын үнэлгээг Төв, Сэлэнгэ, Баянхонгор, Архангай, Өвөрхангай зэрэг аймгуудын зарим суманд Мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх

Хүрэх үр дүн 4.3.4: /2017-2020/

байгаль орчинд учруулсан хохиролын үнэлгээ тодорхой болно.

4.4 Хууль бусаар алтны олборлолт

Биелэлт 30%

Хугацаа болоогүй

явуулсан талбайн бүртгэл хийж, холбогдох этгээдийг тогтоох ажлыг улсын хэмжээгээр эрх бүхий төрийн байгууллагатай хамтран зохион байгуулах - Олборлолт хийсэн талбайн бүртгэлийн судалгаа хийх - Олборлолт хийсэн этгээдийг тогтоох, бүртгэлийг хийх Хүрэх үр дүн 4.4: /2017-2020/ Судалгаа, бүртгэл хийсэн байна.	“Алт-2” үндэсний хөтөлбөрийн Зөвлөлийн хурлаас гарсан шийдвэрийн дагуу Салбар зөвлөлөөс ирүүлсэн саналыг нэг аймаг, нийслэлийн засаг дарга нарт “Чиглэл өгөх, мэдээлэл хүсэх тухай” 2017 оны 2-р сарын 21-ний 01/444 тоотыг боловсруулан гаргаж хүргүүлсэн. Үүний дагуу орон нутгаас ирүүлсэн 18 аймгийн мэдээлэл, судалгаа саналыг нэгтгэн судалж, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээнд тусган ажилласан. Үүнд тухайн орон нутагт нөхөн сэргээлт хийх шаардлагатай талбай, хууль бусаар олборлолтод өртсөн газар, бичил уурхай эрхлэх боломжтой талбай, хөтөлбөрийг нутагт хэрэгжүүлэх албан тушаалтан, хайгуул болон олборлолтын үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжийн судалж бичил уурхайчид, нөхөрлөлийн судалгаа, эдийн засгийн үр ашигтай ордуудыг эргэлтэд оруулах, эвдэрсэн газрын тоол шинэчлэн хийх зэрэг мэдээлэл, тусгах саналууд хамрагдаж АМГТГ-ын мэдээллийн санд бүртгэгдэн дээрх судалгаанд хийгдэн бичил уурхай эрхлэх боломжтой, хууль бус олборлолтод өртсөн, нөхөн сэргээх шаардлагатай талбайг ялгасаг Биелэлт Хугацаа бол
4.5 хууль бусаар алт олборлосон талбайд нөхөн сэргээлт, хаалт хийх нөхцөл бүрдүүлэх - Хууль бусаар алт олборлосон, эзэн орхигдсон талбайн судалгааг гаргах - Эдгээр талбайд нөхөн сэргээлт хаалт хийх нөхцлийг бүрдүүлэх Хүрэх үр дүн 4.5: /2017-2020/ Нөхөн сэргээлтийн талбайн хэмжээг нэмэгдүүлсэн байна. Хаалтын нөхцлийг бүрдүүлсэн байна.	18 аймгийн хэмжээнд хууль бусаар алт олборлосон, эзэн орхигдсон, нөхөн сэргээх шаардлагатай талбайн судалгааг тус орон нутгаас гаргуулан авч мэдээллийг нэгтгэсэн. Биелэлт Хугацаа бол
4.6 Алтны үйлдвэрлэлийн улмаас тухайн уурхайн нөлөөллийн бүс нутгийн байгаль орчин, хүний эрүүл мэндэд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг үнэлэх, судлан хянах, тандах тогтолцоог бүрдүүлж алтны салбарт ажиллагсад, орон нутгийн	Бичил уурхай бүхий аймаг, сумдын удирдлага, аймгийн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний газар, хэлтэс, алба ажилтнуудын чадавхыг сайжруулах, бичил уурхайн зохион байгуулалт, албажуулалт, хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа эрүүл, мэнд, нийгмийн хамгаалал, нийгмийн халамж үйлчилгээ, хүний эрх, бичил уурхайн байгаль орчны асуудлаар УУАМГТГ, ЭМЯ, ХНХЯ, БОАЖЯ, ОБЕГ/УУАА, ХЗҮК, ЭМНДЕГ, ХХҮЕГ, НЭМХ, Монголбанк, Сорьцын хяналтын газар, Татвар

хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалах

- Алтны уурхайн нөлөөллийн бүс нутагт байгаль орчин, хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөллийг үнэлэх, судалгааг хийх

- Алтны салбарт ажиллагсад, орон нутгийн хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалах

Хүрэх үр дүн 4.6: /2017-2020/

Байгаль орчин, хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөллийг үнэлэх, судлах, хянах, тандах тогтолцоог эхлүүлсэн байна

4.7 Хөдөлмөр аюулгүй ажиллагааны хяналтын тогтолцоог сайжруулах

- Хөдөлмөр аюулгүй ажиллагааны хяналтын тогтолцооны судалгааг хийнэ

- Судалгааг үндэслэж, холбогдох журмын төслийг шинэчлэн боловсруулна

Хүрэх үр дүн 4.7: /2017-2018/

Журамд нэмэлт өөрчлөлтийг оруулсан байна.

4.8 Уурхайн хаалтын хүрээнд алт олборлолтын онцлогт тохирсон зохицуулалтыг бий болгох, алт олборлосны дараа уурхайн хаалт хийгдсэн талбайд хяналт, шалгалт хийх, талбайг орон нутагт хүлээлгэн өгөх үүрэг хариуцлагыг тодорхой

ерөнхий газар, Монголын бичил уурхайн нэгдсэн дээвэр холбоо, орон нутгийн иргэний нийгмийн байгууллагууд, Хэнтий, Увс аймгийн МСҮТ -тэй гэрээ байгуулан нягт хамтран ажиллаж үйл ажиллагаанд нь санхүүгийн болон мэргэжил арга зүйн хувьд дэмжлэг үзүүлж, бичил уурхайчдад үйлчилгээ хүргэхэд нь дэмжлэг үзүүлж ажиллалаа.

Биелэлт 70%

Хугацаа болоогүй

УУХҮ-ийн сайдын 2017 оны 3 дугаар сарын 06-ны өдрийн А/48 дугаар тушаалаар "Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн салбар хороо"-г шинэчлэн байгуулсан. Хөдөлмөр аюулгүй ажиллагааны хяналтын тогтолцооны судалгааг хийх ажлыг 2017 оны салбарын Хөдөлмөр аюулгүйн ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгуулсан. "Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн салбар хороо"-ны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний төсөл болон "Үндэсний 5 дахь хөтөлбөр"-ийн дагуу дэд хөтөлбөр боловсруулах ажилд Алтны салбарын асуудлыг тусгасан.

Биелэлт 70%

Хугацаа болоогүй

"Уурхай, уулын болон баяжуулах үйлдвэрийн нөхөн сэргээлт, хаалтын журам"-ын төслийг боловсруулах Дэд ажлын хэсгийг УУХҮЯ, БОАЖЯ, АМГТГ болон судлаачдын бүрэлдэхүүнтэйгээр зохион байгуулж, Ажлын хэсгийн хурлыг 3 удаа зохион байгуулж, журмын төслийн талаар санал солилцсон. Журмын төслийг Захиргааны ерөнхий хуульд нийцүүлэх чиглэлээр холбогдох судалгааг хийж, вэб сайтад төслийг байршуулан олон нийтийн саналыг авах ажлыг зохион байгуулсан. Журмын

болгох - Уурхайн хаалтын зохицуулалтыг бий болгох - Уурхайн хаалт хийгдсэн талбайд хяналт, шалгалт хийх, - талбайг орон нутагт хүлээлгэн өгөх үүрэг хариуцлагыг тодорхой болгох Хүрэх үр дүн 4.8: /2017-2020/ Уурхайн хаалт хийгдсэн талбайг орон нутагт хүлээлгэн өгөх үүрэг хариуцлагыг тодорхой болгосон байна.	төсөлд санал авахаар БОАЖЯ-нд 2017 оны 05 дугаар сарын 22-ны өдөр 01/1166 албан тоотгоор хүргүүлсэн ба БОАЖ СЕСМИМ төслийн хийж байгаа судалгааны дүгнэлт, санал гараагүй мөн "Уул уурхайн тухай" хууль батлах хүртэл журмыг хойшлуулах гэсэн санал ирүүлээд байна. Яамны зүгээс дээрх саналын дагуу Канад улсын СЕСМИМ төсөлд хүрээнд хийгдэж байгаа хаалтын талаарх судлагааны тайланг хэлэлцүүлэхийг хүлээж байна. Биелэлт Хугацаа бол
5-р зорилтын хүрээнд: 5.1 Бичил уурхайгаар алт олборлоход ашиглаж байгаа техникийн стандартыг боловсронгуй болгох, хаягдал багатай ашиглах технологийг нэвтрүүлэх, бичил уурхайгаар олборлосон алтыг худалдан авах болон борлуулах албан ёсны сүлжээ бий болгох - Алтны бичил уурхай эрхлэлтийн судалгааг нарийвчлан гаргах - Судалгаанд үндэслэж холбогдох журамд өөрчлөлт оруулах Хүрэх үр дүн 5.1: /2017-2018/ алтны бичил уурхайд ашиглаж байгаа техникийн стандартыг сайжруулсан	5- р зорилтын хүрээнд хэрэгжүүлсэн ажлын төлөвлөгөөний гүйцэтгэлийн тайлан Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2017 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн А/15 дугаар тушаалаар байгуулагд Засгийн газрын 2010 оны 308 дугаар тогтоолоор батлагдсан Бичил уурхайгаар ашигт малтмал олборлох журмыг шинэчлэн боловсруулах, Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэх үүрэг бүхий Ажлын хэсэг ажилласан. УУХҮБ Бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах газрын даргаар ахлуулсан ажлын хэсэг бичил уурхайн үйл ажиллагаа төвлөрч болон хууль бус олборлолтын үйл явагдаж байгаа Сэлэнгэ аймгийн Баянгол, Мандал, Төв аймгийн Заамар суманд олборлолт томилолтоор ажилласан. Бичил уурхайгаар ашигт малтмал олборлох журам"-ыг шинэчлэн боловсруулж, 2017оны 5 дугаар сарын 24-ний өдөр Засгийн газрын 151 дүгээр тогтоолоор батлуулсан. Энэхүү журмаар бичил уурхайгаар ашиглах техникийн хүчин чадал нэмэгдүүлсэн. Бичил уурхайн холбогдох хууль тогтоомжийг сурталчлах, хэрэгжилтийг хангах, хувиараа ашигт малтмал олборлох хууль бус үйл ажиллагааг бичил уурхайн зохион байгуулалтад оруулах, албажуулах, байгаль орчны хариуцлагыг дээшлүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор 13 аймгийн Засаг даргатай гэрээ байгуулан ажилласан. Шинэчлэн батлагдсан журмыг сурталчлах, мэдлэг мэдээлэл түгээх, хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор бичил уурхайг зохион байгуулах албажуулах гарын авлага боловсруулж 13,500 хувийг, бичил уурхайн холбогдолтой хууль тогтоомжийн эмхэтгэл гаргах бүр 13,500 хувийг, Бичил уурхайчдад өгөх зөвлөмж сурталчилгааны зурагт хуудас боловсруулж 10,500 хувийг хэрэгжүүлж түгээсэн. Бичил уурхайн нөхөн сэргээлтийн аргачлал боловсруулах, түүнийг туршиж үзсэний үндсэн дээр аргачлалыг 2017 оны 5 дугаар сарын 17-ны өдрийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын хамтарсан тушаал дугаар А/226, А/182 тушаалаар батлагдсан.

байна

5.2 Бичил уурхай эрхлэх талбайг улсын хэмжээнд нарийвчлан тогтоож, бүртгэж байх

- Бичил уурхай эрхлэх талбайн судалгааг гаргах

- Судалгаанд үндэслэж талбайг тогтоох

Хүрэх үр дүн 5.2: /2017-2018/

Бичил уурхай эрхлэх талбайг тогтоосон байна.

5.3 Бичил уурхайгаар алтолборлогч иргэдийг албан ёсны болгох, нөхөрлөлийг чадавхижуулж бүртгэх замаар цаашид хуулийн этгээд болгон өөрчлөн зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлж, хүн амын орлогын болон бусад татвар, төлбөр, хураамж ногдуулах оновчтой тогтолцоог бий болгох

- Бичил уурхай эрхлэгчдийн бүртгэл, олборлолтын талаарх судалгааг хийх

- Судалгааг үндэслэж татвар, хураамж ногдуулах оновчтой тогтолцоог бий болгох

Хүрэх үр дүн 5.3: /2017-2018/

нөхөрлөлийг чадавхижуулж аж ахуйн нэгж болгох ажлыг эхлүүлсэн байна.

5.4 Алтны ордуудыг ашиглах явцад

Биелэлт 100%

Бичил уурхай эрхлэгчдийн судалгааг тухайн орон нутгаас авч нэгдсэн дүнг гаргасан. Бичил уурхай эрхлэх талбайн судалгааг аймгуудаас хүлээж аван саналыг нэгтгэн холбогдох байгууллагаар хянуулан бичил уурхай эрхлэх боломжтой 6 аймгийн нутаг дэвсгэрт нийт 18 талбайг ялгасан.

Биелэлт 100%

Орон нутгаас бичил уурхай эрхлэгчдийн судалгааг гаргуулж авсан. Бичил уурхайчдыг орлогын өөр эх үүсвэртэй болгох зорилгоор жижиг бизнесийн төсөл боловсруулах сургалтуудад бичил уурхайчдыг хамруулж жижиг зээл олгох ажлыг санхүүгийн байгууллагуудтай хамтран зохион байгууллаа. Мөн бичил уурхайгаас өөр ажлын байранд шилжих, хөдөлмөрийн зах зээл дээр өрсөлдөх чадвартай болоход нь дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор 85 бичил уурхайчныг Увс, Хэнтий аймаг болох Улаанбаатар хотод мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн төвд сургасан.

Алтны нийлүүлэлтийн сүлжээг албажуулах талаар Монголбанк, Үнэт металлын сорьцын хяналтын газар, Татварын ерөнхий газар, орон нутгийн удирдлагууд, бичил уурхайчид зэрэг холбогдох талуудтай хамтарч ажилласан

Биелэлт 100%

Хугацаа болоогүй

үүссэн хаягдал нөөцийг бүртгэлжүүлж, үнэлгээ хийх -Үүсмэл ордын нөөцийг бүртгэлжүүлэх ажлыг эхлүүлнэ. 1.1 Үүсмэл ордын байршил, нөөцийн судалгааг гаргах 1.2 Үүсмэл орд ашиглах үнэлгээ хийх - Үүсмэл орд ашиглах журмыг боловсруулна - Үүсмэл ордын нөөцийг тогтоох аргачлалыг боловсруулах Хүрэх үр дүн 5.4: /2017-2018/ Хаягдал нөөцийн судалгаа хийгдэж, нөөцийн үнэлгээ хийгдсэн байна. 5.5 Бичил уурхай эрхлэгчдэд хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, техник хангамж болон нөхөн сэргээлтийн талаар сургалт явуулах - Бичил уурхай эрхлэгчдийн хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, техник хангамж болон нөхөн сэргээлтийн талаар сургалтыг улсын хэмжээнд явуулах. - Сургалтыг тухайн орон нутагт явуулах Хүрэх үр дүн 5.5: /2017-2018/	“Үүсмэл орд ашиглах тусгай зөвшөөрөл олгохтой холбогдсон үйл ажиллагааны журам”, “Үүсмэл орд ашиглах үйл ажиллагаанд тавих шаардлага, үйл ажиллагаа эрхлэх журам”-ын төслийг боловсруулсан. “Үүсмэл орд ашиглах тусгай зөвшөөрөл олгохтой холбогдсон үйл ажиллагааны журам” болон “Үүсмэл орд ашиглах үйл ажиллагаанд тавих шаардлага, үйл ажиллагаа эрхлэх журам”-ын төсөлд бүх яамдын саналыг нэгтгэн тусгаж, Засгийн газрын 2017 оны 02 дугаар сарын 22-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлж, ЗГ-ын 2017 оны 61 дүгээр тогтоолоор батлуулсан. “Үүсмэл орд ашиглах тусгай зөвшөөрөл олгох үйл ажиллагааны журам” болон “Үүсмэл орд ашиглах үйл ажиллагаанд тавих шаардлага, үйл ажиллагаа эрхлэх журам”-ын хэрэгжилтийг хангах зорилгоор УУХҮ-ийн сайдын 20 оны А/93 тоот тушаалаар Ажлын хэсэг байгуулж, дээрх 2 журмын хэрэгжилтийг хангах ажлыг зохион байгуулсан. Биелэлт Хугацаа бол Швейцарын хөгжлийн агентлагын хэрэгжүүлж байгаа “Тогтвортой бичил уурхай төсөл”-ийн хөрөнгөөр аймгуудад бүсч болон Улаанбаатар хотод төвлөрсөн сургалтыг зохион байгуулж, аймгуудын ЗДТГ, агентлагийн ажилтнууд, бичил уурхайчдыг хамруулсан. Энэ ажлын хүрээгд “Бичил уурхайн эрх зүйн орчны шинэчлэл” сэдэвт 4 бүсийн сургалт болон “Хариуцлагатай бичил уурхайн төлөө хамтдаа” Үндэсний чуулганыг Улаанбаатар хотноо зохион байгуулсан. 2017 оны 02 дугаар сарын 15-ны байдлаар байдлаар төслийн хэрэгжилтийн хүрээнд хамтрагч байгууллагуудаас зохион байгуулсан сургалт, семинар, арга хэмжээнд нийт давхардсан тоогоор 30,117 хүн оролцсон байна. Бичил уурхайн нөхөн сэргээлтийн аргачлалын дагуу Баянхонгор аймгийн Галуут сумын Шар хуруу нэртэй газар 5 га, Баян-Овоо сумын Цагаан цахирт нэртэй газар 3.5 га, Говь-Алтай аймгийн Есөнбулаг сумын Рашаантын шил 1 га, Баяншанд жамбий 3.8 га, Зүрх толгойн урьд сүх 6.2 га нийт 11 га, Ховд аймгийн Алтай сумын Бодончийн хөндлөнгийн Тамт нэртэй газар 5 га, Увс аймгийн Хяргас, Түшээт сумын Өмнөговь, Тариалан сумдад нийт 8 га, Сэлэнгэ аймгийн Ерөө сумын Могойн гол нэртэй газар 5 га эвдэрсэн талбайд 37.5 га талбайд тухайн орон нутгийн бичил уурхайн 10 ТББ-уудын оролцоотойгоор нөхөн сэргээлт хийлээ. Нөхөн сэргээлт орон нутгийн төсвөөс 29.5 сая, бичил уурхайн байгууллагуудаас 17.0 сая төгрөгийн хамтарсан санхүүжилт оруулсан бол төслөөс 100 сая төгрөгийн санхүүжилт олгосон байна.
--	---

Тухай бүр сургалтыг явуулсан байна. 5.6 Тусгай зөвшөөрөл нь хүчингүй болж орхигдсон талбайд байгаа үүсмэл ордуудыг ашиглах үйл ажиллагаанд орон нутгийн нөхөрлөлийг оролцуулахад дэмжлэг үзүүлэх - Талбайн судалгааг хийж үүсмэл ордын хэсгийг бүртгэх - Бүртгэсэн талбайд нөхөрлөл оруулах асуудлыг шийдвэрлэх Хүрэх үр дүн 5.6: /2017-2018/ Үүсмэл ордыг ашиглахад хаягдал багатай ашиглах технологийг нэвтрүүлсэн байна.	Бичил уурхайн нөхөн сэргээлтийн аргачлалын сургалтыг Сэлэнгэ аймгийн Ерөө, Баянхонгор аймгийн Баян-Овоо, Увс аймгийн Хяргас, Түргэн сумдад зохион байгуулж нийт 98 иргэд хамрагджээ. Биелэлт 100% ТБУТ-өөс бичил уурхайн хууль тогтоомжийг орон нутагт сурталчлах, албажуулах, зохион байгуулалтгүй хууль бус ХАМО иргэдийн үйл ажиллагааг зохион байгуулалтад оруулах, зохицуулахад орон нутгийн удирдлагуудад дэмжлэг үзүүлэх, бичил уурхайгаар олборлосон хүдрийг баяжуулах үйлдвэрт тавигдах шаардлага боловсруулах, бичил уурхайгаар олборлосон ашигт малтмалын нийлүүлэлтийн сүлжээг албажуулах санал боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор АМГТГ-тай гэрээ байгуулан 15 аймгийн 32 суманд томилолтоор ажиллаж бичил уурхайн 86 талбайд, хууль бус олборлолтын 27 талбайд очиж бичил уурхайчид болон орон нутгийн удирдлагуудын төлөөлөл болох нийт 2,223 хүнд бичил уурхайгаар ашигт малтмал олборлохтой холбогдсон эрх зүйн орчны талаар сургалт, мэдээлэл хийсэн байна. Мөн бичил уурхайн эрх зүйн орчны талаар нийт 402 байгаль орчны улсын байцаагчид сургалт явуулсан. Биелэлт 70% Хугацаа болоогүй
7. Дүгнэлт (ололт, дутагдал, анхаарах асуудлууд)	Төсөл хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон ололттой тал, дутагдалтай талуудыг бичнэ. “Алт-2” үндэсний хөтөлбөр нь УИХ-аас батлан гаргасан “Төрөөс эрдэс баялгийн салбарт баримтлах бодлогыг баримт бичиг”-т тусгагдсан зорилтыг хэрэгжүүлэх бодлогын хүрээнд Засгийн газрын Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн салба дах алт үйлдвэрлэлийн салбарын ойрын болон дунд хугацааны тогтвортой хөгжлийг бий болгоход чиглэгдсэн зорилтс ууган баримт бичиг болсон. Хөтөлбөрт төлөвлөгдсөн нэгдсэн арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр ЗГХЭГ, УУХҮЯ, СЯ, БОАЖЯ, Монголбанк, орон нутгийн захиргаад, ЦЕГ, Мэргэжлийн төрийн болон төрийн бус байгууллага, алт олборлогч аж ахуйн нэгжүүд хамтран ажилласан. Эдгээр байгууллагуудын хамтын ажиллагаа, авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүнд 2017 оны гүйцэтгэлээр хөтөлбөрийн үндсэн үзүүлэлтийн алт олборлолтын төлөвлөгөөг 2 тн-р давуулан биелүүлж, Монголбанкинд тушаагдсан алтны хэмжээ 20 тн-д хүрсэн. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн явцад хөдөө орон нутагт хууль бус олборлолт ихэсч байгаль орчныг эвдлэн сүйтгэх, эвдэрсэн эзэнгүй газрын тоо нэмэгдэж тухайн орон нутгаас тэдгээрийг таслан зогсооход дорвитой арга хэмжээг ав чадахгүй байна. Иймд алтны хууль бус олборлолтыг орон нутагт таслан зогсооход хяналтыг сайжруулж, холбогдох төрийн

			захиргааны мэргэжлийн ,хууль хүчний байгууллага, иргэдийн оролцоог хангаж ажиллах шаардлагатай байна.					
8.	Төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэгч талуудын хамтын ажиллагаанд өгөх хөндлөнгийн үнэлгээ		Захиалагч талууд, хэрэгжүүлэгч талууд, санхүүжүүлэгч тал, гүйцэтгэгч талууд хэрхэн хамтарч ажилласан талаар энд					
9.	Төсөл, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн үнэлгээ, дүгнэлт (өөрийн үнэлгээ)	Биелэлт дундаж	Зорилтын тоо	Зорилт 1	Зорилт 2	Зорилт 3	Зорилт 4	Зорилт
		76.59%	43	12	5	12	8	6
			49	12	5	15	11	6
				77.5 %	76.0 %	75.4%	70.0%	85.0%
10.	Төсөл, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн нэгдсэн үнэлгээ (ЗГХЭГ-ын үнэлгээ)		Нэгдсэн үнэлгээ					
			.. %					

УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ

2018 оны 03 дугаар сарын 23-ны өдөр

Хянасан: ХШҮДАГ-ын дарга

Ц.Одхүү

ХШҮ хийсэн: ХШҮДАГ-ын мэргэжилтэн

Д.Батнайрамдал

Тайланг нэгтгэсэн: ГБГ-ын мэргэжилтэн

Ц.Мөнхцэнгэл